

JAARVERSLAG 2018

DIENST INSPECTIE

POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE
BETER SAMEN LEVEN
SPP INTÉGRATION SOCIALE
MIEUX VIVRE ENSEMBLE

I. ALGEMENE ORGANISATIE VAN DE DIENST IN 2018

Missie van de Dienst Inspectie

De missie van de dienst inspectie is het waarborgen van de fundamentele sociale rechten en omvat concreet drie gedeelten:

- **Controle:** door toe te zien op de toepassing van de federale wetgeving inzake maatschappelijke integratie via juridische, administratieve en financiële controles
- **Advies:** door de OCMW's in te lichten over het wettelijk kader en over de concrete toepassing van de wetgeving en van de reglementering die van kracht is naar aanleiding van de controles
- **Kennis:** door gebruik te maken van de schakel tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van de wetgeving inzake maatschappelijke integratie (functie van kenniscentrum).

De dienst Inspectie organiseert zijn werk als volgt:

- Elke medewerker krijgt een goed afgebakende geografische inspectiesector toegewezen
- Alle controles in verband met een OCMW worden uitgevoerd door een en dezelfde medewerker, wat zorgt voor een beter zicht op de algemene werking van de verschillende diensten van het OCMW
- De inspecteur is het unieke referentiepunt van de OCMW's van zijn sector.

Bij het begin van het jaar stelt elk lid van de dienst een planning op van de controles die hij zal uitvoeren tijdens het jaar; deze planning wordt goedgekeurd door de diensthoofden en moet worden opgesteld in functie van de inspectiekalender die werd vastgelegd in de proceduregids.

Na goedkeuring door het diensthoofd moet elke inspecteur deze planning invoeren in een boordtabel die gemeenschappelijk is voor de ganse dienst. Deze boordtabel zal het essentiële instrument zijn voor de opvolging van de planning gedurende het jaar.

Analyse van de effectieve uitvoering van de planning

Voorwoord

Een inspectrice van het Nederlandstalige team is arbeidsongeschikt sinds juni 2016 en heeft de inspecties in 2018 niet hervat.

Haar sector werd verdeeld onder haar collega's, er moesten dus prioriteiten worden overwogen in verband met de te controleren OCMW's.

De planning

94 % van alle in 2018 geplande inspecties werden uitgevoerd; de 6 % die niet werden uitgevoerd, worden als volgt verklaard:

- afwezigheden van inspecteurs wegens ziekte
- interne opleidingsdagen gevolgd door de inspecteurs (meer bepaald opleiding in verband met het gebruik van de nieuwe informaticoepassing MemoPoint, zie hieronder)
- externe universitaire opleidingen gevolgd door 3 inspecteurs in het kader van hun traject tot toegang tot een hoger niveau
- wijzigingen in het arbeidsstelsel tijdens het jaar (keuze tijdens het jaar voor een 4/5 in plaats van een voltijdse job)
- vertrek van een collega tijdens het jaar, die slechts in 2019 werd vervangen
- uitstel van bepaalde inspecties in 2019 op vraag van bepaalde OCMW's en na aanvaarding van de motivering door het diensthoofd
- ...

De opvolging van de inspecties (verslagen - eventuele verbeteringen) wordt regelmatig gecontroleerd door de diensthoofden op basis van voornoemde boordtabel die de inspecteurs moeten invullen aan het einde van elke inspectie.

Analyse van de opvolgingstabel

86 % van de subsidies die werden geïnd op basis van uitgevoerde inspecties werden behandeld binnen de POD MI.

Bij de voorbereiding van dit jaarverslag was 14 % van de uitgevoerde inspecties nog niet volledig voltooid; het gaat om financiële wijzigingen die hoofdzakelijk betrekking hebben op inspecties die werden uitgevoerd op het einde van het jaar 2018 (inspectieverslag werd pas begin 2019 opgesteld), die nog niet werden ingevoerd in ons informaticasysteem, aangezien de OCMW's nog bijkomende informatie hadden gevraagd, betwistingen van de inspectie of vertraging die bepaalde medewerkers hadden in het bijhouden van de boordtabel van de dienst.

De diensthoofden zullen in 2019 een halfjaarlijkse controle uitvoeren om na te gaan of deze 14 % werd voltooid

---

Nieuwigheden

In 2018 werden de volgende projecten ingevoerd en/of ontwikkeld:

Controle van de geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie en van de knipperlichten.

In 2018 werd een nieuwe materie toegevoegd aan het takenpakket van de inspectiedienst, m.n. controle van het GPMI. Hierbij werd controle uitgevoerd op het correct toepassen van de wetgeving alsook op de correcte besteding van de 10% bijzondere toelage die door het OCMW wordt verkregen bij de opmaak en ondertekening van een GPMI-contract. Na een interne evaluatie door de inspectiedienst is duidelijk geworden dat een efficiëntere werkwijze erin bestaat de controle van het GPMI uit te voeren samen met de controle van de leefloon dossiers gezien deze in zijn geheel moeten worden bekeken en het moeilijk is een beeld te vormen als de twee controles van elkaar worden los gekoppeld.

MemoPoint

Memopoint is de naam van een informaticatoepassing in ontwikkeling voor de volledige administratie van maatschappelijke integratie, een toepassing die toegankelijk is voor alle medewerkers en die tegelijk moet zorgen voor een administratieve vereenvoudiging en een centralisering van alle documenten van de diensten. Elke dienst moet, samen met de ontwikkelaars, de structuur bouwen die specifiek is voor de dienst in deze toepassing.

Voor de dienst inspectie die reeds werkte in een boomstructuur die reeds gebouwd was in een andere toepassing, bestond het werk uit een integratie, bijwerking en modernisering van deze boomstructuur in de toepassing Memopoint, meer bepaald door het creëren van talrijke workflows en door de interne controle van de opvolging van de inspecties te versterken.

Het nieuwe product is voor de dienst operationeel sinds januari 2019 en zal dus tijdens dit jaar worden ingevoerd.

Uniek jaarverslag

De methodologie van controle van bepaalde elementen van het uniek jaarverslag (fonds voor participatie en sociale activering / sociaal fonds gas en elektriciteit / gebruik van de subsidie in verband met de geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie) werd aangepast. Deze nieuwe werkwijze zal toegepast worden vanaf de controles die in 2019 worden uitgevoerd.

Verhuis FINTO

Gedurende de zomermaanden van 2018, na een lange periode van voorbereidingen, zijn alle werknemers verhuisd naar de « FINTO », Kruidtuinlaan te Brussel. Dit betekende niet enkel een eenvoudige verhuis maar ook een andere manier van werken, gebaseerd op het principe van 'open space' bureaus waarbij er geen persoonlijke arbeidsposten gereserveerd kunnen worden. Evenals de andere diensten heeft de inspectiedienst

zich aan deze nieuwe manier van werken moeten aanpassen. Dit verliep zonder veel moeilijkheden omdat de inspectiedienst een buitendienst is waarbij de medewerkers het merendeel van hun tijd op missie zijn.

2. ANALYSE VAN DE RESULTATEN PER SOORT INSPECTIE

2.1. MEDISCHE KOSTEN, FARMACEUTISCHE KOSTEN EN ZIEKENHUISKOSTEN

Deze controle heeft betrekking op de subsidies die door de POD MI aan de OCMW's worden toegekend in het kader van de wet van 2/04/1965 en van het ministerieel besluit van 30/01/1995 voor de medische en farmaceutische kosten buiten een verzorgingsinstelling, enerzijds, en de ziekenhuiskosten, anderzijds.

Gecontroleerde OCMW's

In 2017 werd een controle gepland van 240 OCMW's.

- 223 inspecties werden afgesloten.
- 9 inspecties werden uitgesteld naar 2019.
- 8 OCMW's hebben geen enkele subsidieaanvraag gedaan voor de medische kosten.

Dit betekent dat 96 % van de planning 2018 werd uitgevoerd. In totaal komt dit overeen met 40 % van de OCMW's die voor deze materie werden gecontroleerd.

Gecontroleerde subsidie

Het bedrag van de totale gecontroleerde subsidie bedroeg 58.594.308 €.

Terugvordering

De inspecties zorgden ervoor dat er een totaal van 793.966,12€ kon worden teruggevorderd.

De gemiddelde terugvordering bedraagt 3.560,40 € per OCMW, wetende dat 69 OCMW's (31 %) geen enkele fout hadden gemaakt en dat van 14 andere (6 %) meer dan 10 000 € werd teruggevorderd.

Dit bedrag maakt 1,35 % uit van de gecontroleerde subsidie.

Het gaat om een lichte daling in vergelijking met 2017, controlejaar waarin de terugvordering 1,82 % bedroeg van de gecontroleerde subsidie.

Per gewest is de terugvordering als volgt:

	Gecontroleerde subsidie	Terugvordering	%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	29.637.949 €	461.972,28 €	1,56
Vlaams Gewest	9.880.111 €	207.173,30 €	2,10
Waals Gewest	19.076.248 €	124.820,54 €	0,65

Gecontroleerde boekjaren

Het laatste gecontroleerde jaar voor de 223 gecontroleerde OCMW's is 2014, 2015 of 2016.

De verdeling van de afgesloten jaren is de volgende:

31 controles tot en met 2014

28 controles tot en met 2015

164 controles tot en met 2016

Vaststellingen naar aanleiding van de uitgevoerde controles

Extrapolaties: vanaf een bepaald bedrag, dat wordt bepaald volgens de grootte van het OCMW, worden alle facturen gecontroleerd. Onder dit bedrag wordt enkel een steekproef gecontroleerd. Wanneer de steekproef een bepaald aantal fouten aantoonst, voert de inspecteur een extrapolatie uit. De extrapolatie wordt uitgevoerd per soort kosten dat wordt gecontroleerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht, per jaar en per soort kosten, van het percentage van gecontroleerde OCMW's waarin een extrapolatie plaatsvond:

Soort kosten	Jaar 2015	Jaar 2016	Jaar 2017	Jaar 2018
Medische kosten	15 %	10 %	10 %	15 %
Farmaceutische kosten	21 %	16 %	12 %	16 %
Kosten voor ambulante zorgen	14 %	6 %	9 %	5 %
Hospitalisatiekosten	5 %	2 %	1 %	0,5 %

Het is logisch dat het percentage extrapolaties laag is voor de hospitalisatiekosten, aangezien, zij, gelet op het belang van de hospitalisatiefacturen, praktisch allemaal worden gecontroleerd. Bovendien is, sinds de invoering van het geautomatiseerde systeem MEDIPRIMA, dat sinds 2014 in werking is, het aantal te controleren facturen sterk gedaald.

Aangezien enkel de grote OCMW's ziekenhuizen op hun grondgebied hebben, leggen zij ook talrijke "kleine" hospitalisatiekosten voor, waarvan een steekproef wordt gecontroleerd en waarvan een extrapolatie kan worden uitgevoerd.

Opmerkingen

Hieronder vindt u een beschrijving van de opmerkingen die het vaakst worden geformuleerd in de verslagen van de dienst inspectie. Onderstaande tabel geeft het percentage weer hoe vaak deze opmerking werd geformuleerd:

	2015	2016	2017	2018
Niet-naleving van de terugbetalingsregels van de ziekteverzekering en van de wet van 02/04/1965	49 %	35 %	33 %	38 %
Het sociaal onderzoek vertaalt zich niet in ondubbelzinnige en concrete sociale verslagen	37 %	27 %	31 %	35 %
Administratieve fouten	17 %	17 %	15 %	15 %
Fouten inzake verzekeraarbaarheid	23 %	15 %	16 %	21 %
Terugbetaling door de POD MI van een niet-terugbetaalbaar remgeld	25 %	12 %	10 %	16 %
Geen ondertekende aanvraag tot steun voor de onderzochte dossiers	13 %	11 %	14 %	12 %
Geen onderzoek van de borgstelling / waarborg indien noodzakelijk geacht	17 %	11 %	13 %	15 %
Ontbreken van (gedetailleerde) facturen	12 %	13 %	13 %	13 %
Regelmatig ontbreken van attesten voor dringende medische hulp	6 %	9 %	5 %	10 %
Facturen die twee maal gesubsidieerd werden	9 %	4 %	4 %	2 %
Regelmatig ontbreken van betalingsbewijzen	3 %	6 %	3 %	5 %
Opvolging van de situatie van de tewerkstelling	16 %	11 %	10 %	22 %
Aanbeveling huisbezoeken	30 %	13 %	16 %	14 %
Beslissing/kennisgeving ontbreekt of is onleesbaar (proces-verbaal)	-	7 %	11 %	28 %

Uitleg van de belangrijkste opmerkingen

1. Niet-naleving van de terugbetalingsregels van de ziekteverzekering en van de wet van 02/04/1965

Deze opmerking wordt vaak gemaakt, omdat talrijke OCMW's nog steeds fouten maken tegen de terugbetalingsregels van de ziekteverzekering. Over het algemeen kunnen we stellen dat de grote OCMW's strikter zijn in de terugbetaling van de medische kosten (opzoeken van nomenclatuurnummers, terugbetaalbaarheid van de geneesmiddelen, enz.).

Hoewel het percentage fouten sinds 2015 voortdurend daalde, moeten we een stijging van 5 % vaststellen in 2018, een stijging waarvan de redenen niet kunnen worden verklaard door de inspectie.

We moeten eveneens vaststellen dat dit cijfer jaar na jaar hoog blijft, dit heeft zeker te maken met de complexiteit van de RIZIV-nomenclatuur, en die het nut bevestigt om de ontwikkeling van de informaticatoepassing MEDIPRIMA te blijven verderzetten voor alle soorten medische en farmaceutische kosten.

2. Ontbreken van duidelijke en concrete sociale verslagen die het sociaal onderzoek weergeven

In 2013 heeft de dienst Inspectie een meer systematische controlemethode ingevoerd van de sociale dossiers. Het aantal gecontroleerde dossiers wordt berekend in functie van de grootte van het OCMW of van de vroeger aangehaalde problemen (bijv. 6 dossiers voor een klein OCMW, 12 voor een middelgroot en 18 voor een groot OCMW). Sinds 2014 worden de sociale dossiers systematisch gecontroleerd in alle OCMW's die geïnspecteerd werden. Bijgevolg is het logisch dat de opmerking vaak terugkomt.

In 2018 is het aantal opmerkingen dat op dit gebied geformuleerd werd nog toegenomen. Hoewel de dienst inspectie, via de verschillende bewijsstukken die aanwezig zijn in de dossiers, meestal vaststelt dat de tenlasteneming van deze kosten door de Staat wel degelijk verschuldigd is, blijft het niveau van de sociale verslagen niettemin duidelijk lager dan dat van de RMI-verslagen.

Hoewel de armoede en de sociale toestand over het algemeen in detail worden weergegeven in de RMI-verslagen, is dit veel minder vaak het geval in de dossiers van medische kosten, en meer bepaald wat de dossiers betreft van personen die in LOI verblijven, wat het niet mogelijk maakt om een echte opvolging vast te stellen van de toestand van de begunstigen door de OCMW's.

Er moet eveneens worden opgemerkt dat gedurende dit jaar het aantal controles van de dossiers in verband met de toepassing MediPrima is gestegen. In deze dossiers wordt enkel het sociaal onderzoek gecontroleerd, aangezien de facturatie geautomatiseerd is. Dit kan de toename verklaren van de opmerkingen hierover.

Voor een toenemend aantal OCMW's werd echter vastgesteld dat de kwaliteit van de sociale verslagen van dossiers over personen die onwettig verblijven, verhoogt.

De inspectiedienst kan enkel het belang benadrukken van deze rapportage tijdens de debriefing die na de inspectie wordt uitgevoerd.

3. Administratieve fouten:

De administratieve fout die het vaakst werd vastgesteld in 2018 heeft betrekking op foute coderingen in de aanvraag tot terugbetaling (foute datum). De maand dat de zorgen verstrekt worden, bepaalt de datum waarop de kosten moeten ingediend worden. Er zijn nog een aantal OCMW's die de kosten soms inbrengen op de maand dat de facturen bij hen toekomen. Deze datum is echter belangrijk, omdat op het ogenblik van de zorg moet worden vastgesteld of aan de voorwaarden voor de tussenkomst van de Staat werd voldaan en niet op de datum van de facturatie.

4. Fouten inzake verzekeraarbaarheid:

Bij aansluitingen met terugwerkende kracht bij een ziekenfonds betalen sommige OCMW's de kosten die zij hebben gefactureerd aan de POD MI niet terug. Gelet op het residuaire karakter van de OCMW-hulp moeten de kosten van de tussenkomst worden teruggevorderd bij het ziekenfonds en moeten de ontvangen voorschotten aan de POD worden terugbetaald.

Het gebeurt nog dat er kosten worden teruggevraagd aan de POD MI voor personen die aangesloten kunnen worden bij het ziekenfonds. Dankzij de KSZ-stromen KSZ is dit een punt dat een OCMW moet controleren, door periodiek na te gaan of het niet mogelijk is om iemand aan te sluiten bij een ziekenfonds, meer bepaald wanneer die kan werken. Er wordt echter geregeld vastgesteld dat een OCMW niet het nodige doet om deze aansluiting te regelen, een stap waarin nochtans voorzien is in de organieke OCMW-wet.

Tot slot herinneren wij eraan dat de verzekeraarbaarheid in het land van oorsprong moet worden nagegaan bij de HZIV, hetgeen bepaalde OCMW's niet altijd doen.

De inspectie legt dus de nadruk op de regelmatige raadpleging van de KSZ-stromen en/of van de mutaties.

5. Terugbetaling door de POD MI van een niet-terugbetaalbaar remgeld:

Wanneer de begunstigde en/of de partner een inkomen heeft dat minstens gelijk is aan het equivalent leefloon van zijn categorie wordt het remgeld niet terugbetaald door de POD MI. Vele OCMW's leven deze regel na, maar gelet op het complexe karakter van dit element worden hier ook regelmatig fouten gemaakt. Sommige OCMW's kozen er resoluut voor om het remgeld nooit terug te vorderen van de POD MI. Andere OCMW's hebben ervoor gekozen om het systematisch te vragen, ten minste voor bepaalde soorten kosten (vaak de apothekerskosten) en laten het aan de dienst inspectie over om terug te vorderen wat niet gesubsidieerd mocht worden.

Net zoals in 2017 heeft de dienst inspectie minder opmerkingen ter zake geformuleerd voor wat de medische en farmaceutische kosten betreft die werden ingediend via formulier D, maar zij heeft in dit verband wel nog talrijke fouten gevonden in het nieuwe systeem MEDIPRIMA (zie hieronder 2.2). Wanneer een OCMW een medische kaart ingeeft in de informaticatoepassing MediPrima moet in de toepassing duidelijk vermeld worden of het remgeld al dan niet ten laste is van de Staat. Op dat niveau worden er fouten gemaakt.

De inspectiedienst stelt dus voor dat deze informatie, die in 2014 reeds aan de OCMW's werd bezorgd, opnieuw benadrukt wordt in een volgende nieuwsbrief van de POD MI (Echo)

6. Geen ondertekende aanvraag tot steun voor de onderzochte dossiers:

Het foutenpercentage ter zake bedraagt 11 % in 2018 en heeft hoofdzakelijk betrekking op personen die onwettig verblijven, waarvoor geen enkele formele steunaanvraag werd ingediend; enkel het door de arts opgestelde attest dringende medische hulp werd als aanvraag gebruikt.

7. Geen onderzoek van de borg indien noodzakelijk geacht:

Als iemand afkomstig is van een visumplichtig land, geen asielzoeker is en nog geen 2 jaar in België verblijft, vallen de kosten ten laste van de eventuele borgsteller. Het is een belangrijk deel van het sociaal onderzoek en er moet desnoods bij de Dienst Vreemdelingenzaken worden nagevraagd of er een borgstelling is. Er zijn talrijke gecontroleerde dossiers waar in theorie de borgstelling moest worden gevraagd en waar dit niet is gebeurd.

Er werd geen enkele verbetering hieromtrent vastgesteld in de controles, in vergelijking met de vorige jaren. Dit cijfer stijgt daarentegen nog.

Net als in 2017 herhaalt de inspectiedienst haar voorstel om een stroom “bestaan van een borg” in te voeren, gevoed door de Dienst Vreemdelingenzaken, een stroom die de administratieve werklast ter zake zou kunnen verminderen en het aantal OCMW's verminderen die dit gedeelte van het sociaal onderzoek niet uitvoeren.

8. Aanbeveling huisbezoeken:

De resultaten van huisbezoeken worden niet standaard vernoemd in sociale verslagen, al zijn die vaak wel voorzien in de OCMW-procedure. Huisbezoeken zijn in het kader van de tenlasteneming van medische kosten niet verplicht, maar de grote meerderheid van de OCMW's voert ze wel uit. Dit komt omdat er op basis van huisbezoeken informatie kan worden verzameld die verklaringen van de begunstigde staven én de

behoefte situatie makkelijker aantoonbaar is, zeker in het geval van illegale steunvragers. Het is nochtans vanzelfsprekend dat, in het bijzonder voor hen, dit huisbezoek moeilijk of zelfs onmogelijk is omwille van het feit dat zij vaak weigeren om hun referentieadres mee te delen, wanneer zij er een hebben.

9. Opvolging van de situatie van de tewerkstelling:

Vanaf het moment dat de begunstigde een werkvergunning krijgt, moet het OCMW zijn eventuele beroepstraject opvolgen. Het is immers zo dat vanaf het ogenblik dat iemand tewerkgesteld is, de aansluitbaarheid bij het ziekenfonds onderzocht moet worden (zie punt 4 hierboven).

De controles 2018 tonen een stijging aan van opmerkingen ter zake, wat een gebrek aan controle betreft van de KSZ-stromen/mutaties en het belang van de nadruk die door de dienst inspectie wordt gelegd ter zake.

10. Beslissing/kennisgeving ontbreekt of is onleesbaar:

Als het OCMW kosten indient bij de POD MI of een medische kaart aanmaakt, is hiervoor een beslissing van de Raad voor maatschappelijk welzijn vereist. De inspectie controleert of deze beslissing werd genomen, of zij werd bekendgemaakt aan de aanvrager en of de periodes waarvoor de kosten zijn ingediend, gedekt worden door een beslissing. Tot slot wordt gecontroleerd of de kennisgeving van de beslissing verstaanbaar is voor de aanvrager. Om correcte informatie te verstrekken aan de gebruiker besteedt de dienst inspectie sinds 2016 bijzondere aandacht aan deze beslissingen.

De sterke toename van het aantal opmerkingen ter zake houdt verband met de controle van de dossiers van de informaticatoepassing Mediprima. In deze dossiers ontbreekt vaak de kennisgeving van de tenlasteneming van de kosten aan de begunstigde.

Aangezien de inspectie heeft vastgesteld dat het gebrek aan kennisgeving in deze dossiers vaak samenhangt met het feit dat de OCMW's problemen ondervonden met de formulering van deze kennisgeving heeft de inspectiedienst een standaardformulering ontwikkeld die kan worden gebruikt; deze formulering werd gepubliceerd in het document met de titel "informatiedocument medische kosten", versie 2019, gepubliceerd op de website van de POD MI.

CONTROLE VAN DE DOSSIERS GESUBSIDIEERD VIA MEDIPRIMA :

Het gaat om de controle van een steekproef van sociale dossiers waarvoor het OCMW een medische kaart heeft verstrekt.

In 2018 werden 193 OCMW's gecontroleerd in deze nieuwe versie van de controle van de hospitalisatiekosten.

Wat de inhoud betreft, is de controle van een dossier dat werd ingediend via het systeem MEDIPRIMA gelijk aan de controle van een dossier waarvoor het OCMW de medische facturen rechtstreeks betaalt en de aanvragen tot terugbetaling invoert via het klassieke informaticasysteem.

De dienst inspectie controleert, via het uitgevoerde sociaal onderzoek en de eventuele andere stukken van het dossier, of de begunstigten inderdaad voldeden aan de voorwaarden tot tenlasteneming van de kosten door de Staat.

Wanneer een dossier niet in orde is, gaat het over het algemeen over een dossier waarvoor het OCMW zich enkel baseert op de gegevens verstrekt door het ziekenhuis, zonder ze voldoende te controleren of in te vullen en zelfs zonder de patiënt te hebben ontmoet.

Deze problematiek is niet nieuw en kan dus niet worden toegeschreven aan het systeem MEDIPRIMA zelf.

Een andere vaststelling is de problematiek van het remgeld (zie punt 5 hierboven).

Vanaf controlejaar 2019 zal de dienst een gedetailleerde analyse uitvoeren van de financiële terugvorderingen in het kader van de specifieke controle van de dossiers Mediprima en van de motieven van deze terugvorderingen.

2.2. BOEKHOUDKUNDIG GEDEELTE VAN DE WET VAN 02 /04/1965 BETREFFENDE DE TENLASTENEMING VAN DE STEUN VERLEEND DOOR DE OCMW's

Deze controle heeft betrekking op de toelagen die door de POD MI aan de OCMW's worden toegekend in het kader van voornoemde wet van 02/04/1965 en van het ministerieel besluit van 30/01/1995 tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven.

Gecontroleerde OCMW's

In 2018 werden 224 controles van OCMW's gepland.

- Er werden 205 controles uitgevoerd.
- 9 geplande controles werden overgedragen naar de planning van 2019).
- 10 OCMW's hebben geen enkele subsidieaanvraag gedaan voor de geplande jaren.

Dit wil zeggen dat de planning 2018 werd uitgevoerd voor 95,98 % en dat 36,5 % van de Belgische OCMW's werd gecontroleerd.

Gecontroleerde subsidie

De Staatstoelagen voor het jaar 2018 bedragen 106.571.667,03 €. (Equivalent leefloon, kinderbijslag, geboortepremie en huisvestingskosten).

Terugvordering

De inspecties zorgden ervoor dat er een totaal van 977.093,77 € kon worden teruggevorderd.

Dit bedrag maakt 0,92 % uit van de totale subsidies voor het jaar 2018.

Per gewest is de terugvordering als volgt:

	Gecontroleerde subsidie	Terugvordering	%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	43.930.993,89 €	394.058,26 €	0,90
Vlaams Gewest	29.603.974,04 €	220.591,98 €	0,75
Waals Gewest	33.036.699,10 €	362.442,83 €	1,10

Deze terugvordering heeft betrekking op de volgende vaststellingen:

- Verschil met OCMW-uitgaven: geen uitgaven in de OCMW-boekhouding, maar een aangifte en subsidieaanvraag bij de POD MI.
- OCMW-ontvangsten: de ontvangsten werden niet bezorgd aan de POD MI.

Voor 138 gecontroleerde OCMW's werd er niets teruggevorderd.

Gecontroleerde boekjaren

Het aantal gecontroleerde boekjaren hangt af van de grootte van het OCMW.

Het laatste gecontroleerde boekjaar per OCMW is ofwel 2014, 2015 of 2016. De afgesloten jaren zijn als volgt verdeeld:

3 controles tot 2014

30 controles tot 2015

182 controles tot 2016

Vaststellingen naar aanleiding van de uitgevoerde controles

Deze controle geeft geen aanleiding meer tot specifieke moeilijkheden.

In de meeste OCMW's neemt zij de vorm aan van een controle van alle uitgaven en ontvangsten.

Bij OCMW's die nog een groot aantal dossiers behandelen, gebeurt de controle op basis van een steekproef waarbij het resultaat volgens de regels die in de inspectiehandleiding vermeld worden.

Dankzij het gebruik van bijgewerkte lijsten die de dienst ICT ter beschikking stelt van de inspecteurs verlopen de controles nu vlotter en is de kans op rekenfouten bijna nihil.

2.3. BOEKHOUDKUNDIG GEDEELTE VAN DE WET VAN 26/05/2002 BETREFFENDE HET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

Deze controle heeft betrekking op de subsidies die door de POD MI aan de OCMW's worden toegekend in het kader van de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie.

Gecontroleerde OCMW's

In 2018 was gepland dat 268 OCMW's moesten worden geïnspecteerd.

- Er werden 251 inspecties afgesloten.
- 17 inspecties werden niet uitgevoerd.

Op het einde van het boekjaar werd 94 % van de planning 2018 uitgevoerd, wat betekent dat 43 % van de OCMW's in België werd gecontroleerd, ofwel 5 % minder dan in 2017.

Het oorspronkelijke aantal geplande OCMW's was iets lager in 2018, in vergelijking met 2017 (er waren 290 OCMW's gepland, ofwel 22 minder in 2018)

Op het einde van het jaar kon 6 % van de OCMW's niet worden gecontroleerd, tegenover 2 % geplande, maar niet gecontroleerde OCMW's in 2017.

Een verklaring voor deze daling van uitgevoerde boekhoudkundige controles kan worden gevonden in nieuwe controles die in 2018 werden gestart, namelijk de controle ter plaatse (bij het OCMW) van de knipperlichten en de controle van de specifieke maatregel GPMI.

Deze twee controles hebben meer tijd gekost vanwege de inspecteurs.

Gecontroleerde subsidie

Een totale subsidie van 1.007.780.267,44 € werd in 2018 toegekend aan alle OCMW's.

Het gecontroleerde bedrag is 751.766.410,34 €, ofwel 75 % van de totale subsidie

De gecontroleerde subsidie in 2018 is 4 % lager in vergelijking met 2017.

Er moet worden opgemerkt dat het percentage jaarlijks gecontroleerde subsidie sinds 2015 daalt, aangezien het jaarlijks aantal gecontroleerde OCMW's in deze materie eveneens daalt, rekening houdend met de extra taken en controles die gevraagd worden aan de dienst inspectie (zie inleiding). In 2015 bedroeg dit percentage 88 %, tegenover 75 % vandaag, hoewel de subsidie die jaarlijks aan de OCMW's wordt toegekend voortdurend stijgt.

Wij merken echter op dat in alle OCMW's alle boekhoudkundige jaren worden gecontroleerd, ook al gebeurt de controle niet jaarlijks.

123 OCMW's hebben een subsidie van meer dan 1 000 000 € genoten.

67 van deze OCMW's werden gecontroleerd voor een totale subsidie van 354,01 €.

Er moet worden opgemerkt dat sinds 2015 het aantal OCMW's dat een jaarlijkse subsidie ontvangt van meer dan 1 000 000 € met 30 % is toegenomen, namelijk van 86 in 2015 naar 123 in 2018.

Terugvordering

Tijdens deze inspecties werd een totaalbedrag van 4.884.052,81 € teveel geïnde subsidie door de OCMW's teruggevorderd voor de gecontroleerde jaren.

Dit bedrag maakt 0,65 % uit van de gecontroleerde subsidie, ofwel opnieuw een dalende tendens in vergelijking met 2017.

Per gewest is de terugvordering als volgt:

	Gecontroleerde subsidie	Terugvordering	%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	223.528.729,67 €	1.444.253,05 €	0,65
Vlaams Gewest	151.341.587,61 €	440.623,43 €	0,29
Waals Gewest	376.896.093,07 €	2.999.176,33 €	0,80
	751.766.410,34 €	4.884.052,81 €	0,65 %

Zoals vorig jaar is deze vaststelling de afspiegeling van een steeds nauwere samenwerking van de OCMW's die de aanbevelingen die vermeld worden in de inspectieverslagen steeds beter opvolgen.

Hoewel duidelijk blijkt dat het gecontroleerde subsidiepercentage daalt in vergelijking met 2015, leidt het vastgestelde lage terugvorderingspercentage echter niet tot een grotere focus van de dienst inspectie op deze controles.

Gecontroleerde boekjaren

Het laatste gecontroleerde jaar per OCMW gaat van 2014 tot 2016 volgens de OCMW's.

De verdeling van de afgesloten jaren is de volgende:

1 controle tot 2014

32 controles tot 2015

218 controles tot 2016

Opmerkingen en aanbevelingen die het vaakst voorkomen naar aanleiding van de controles

- controle van de ontvangsten op begunstigden

Wanneer de OCMW's hun ontvangsten op begunstigden niet bekendmaken, bevelen de inspecteurs hen aan om dit te doen om te vermijden dat de terugvorderingen inspectie overgedragen worden naar een begrotingsjaar dat verschilt van dat waarop deze terugvorderingen betrekking hebben, maar eveneens om een te groot aantal knipperlichten te vermijden (zie hieronder hoofdstuk in verband met de knipperlichten).

Er wordt bovendien ook vastgesteld dat bepaalde OCMW's ontvangsten terugbetalen aan de Staat die bij de Staat zijn gebleven als vastgesteld recht, maar die nog niet werden geïnd.

- Fout gebruik van de formulieren C en D

Wanneer het OCMW haar ontvangsten bekend maakt aan de POD MI, moet het dit elektronisch doen via een formulier genaamd "formulier D". De dienst inspectie stelt vast dat talrijke OCMW's dit doen met een "formulier C", dat echter in een andere context moet worden gebruikt. Aangezien zij dit zo doen, ontzeggen deze OCMW's zich de dossierkosten en de specifieke subsidie van 10 %, toegekend in het kader van het GPMI, aangezien zij geregulariseerd werden bij de invoering van een formulier C.

De inspecteur beveelt deze OCMW's dus aan om de formulieren adequater te gebruiken.

- Controle van de uitgaven

Wanneer er verschillen worden vastgesteld in de vergelijking tussen de cijfers uitgaven/ontvangsten van het OCMW en de cijfers van de POD MI bevelen de inspecteurs aan om een maandelijkse vergelijking uit te voeren, via een Exceltabel, op basis van de maandelijkse staten die naar de E. box worden verstuurd.

Deze opmerkingen zijn identiek aan diegene die de vorige jaren werden gegeven, maar er moet nogmaals worden opgemerkt dat de controle van het boekhoudkundige gedeelte van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie weinig opmerkingen oplevert over het aantal gecontroleerde OCMW's. De daling van de terugvorderingen naar aanleiding van deze inspecties is trouwens het bewijs van een correcte opvolging van de aanvragen / terugbetalingen van de subsidie aan de POD MI.

2.4. JURIDISCH GEDEELTE EN JURIDISCHE PROCEDURE VAN DE WET VAN 26/05/2002 BETREFFENDE HET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE

Deze controle heeft betrekking op de juiste toepassing door de OCMW's van de bepalingen, zoals voorzien in de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Deze controle gebeurt door de analyse van een willekeurige selectie van dossiers.

De inspectie van deze RMI-dossiers heeft betrekking op verschillende aspecten:

- de naleving, door de OCMW's, van de procedure inzake het recht op maatschappelijke integratie
- het onderzoek, in deze dossiers, van de toekenningsvoorwaarden betreffende het recht op maatschappelijke integratie
- de correcte betaling, voor deze geselecteerde dossiers, van het juiste bedrag van het leefloon dat verschuldigd is aan de gerechtigden
- het juiste percentage en bedrag van de federale subsidies voor deze geselecteerde dossiers

Gecontroleerde OCMW's

In 2018 was gepland dat 268 OCMW's moesten worden geïnspecteerd.

- Er werden 252 inspecties afgesloten.
- 16 inspecties werden niet uitgevoerd (*een langdurige afwezigheid van één van de inspecteurs rechtvaardigt deze niet-uitgevoerde inspecties*)

Op het einde van het boekjaar werd 94,02 % van de planning 2018 uitgevoerd, wat betekent dat 42,78 % van de OCMW's in België werd gecontroleerd voor een totaal 4.922 dossiers (wat overeenkomt met 500 dossiers meer dan in 2016).

Ondanks de extra werklust die voortkomt uit de invoering van de controle van de knipperlichten heeft de dienst zijn missie echter toegespitst op de controle van de sociale dossiers, aangezien 23 extra OCMW's konden worden gecontroleerd in vergelijking met 2017, ofwel bijna 14 % meer OCMW's.

Terugvordering

Tijdens deze inspecties werd een totaalbedrag van 513.682,59€ teveel geïnde subsidie door de OCMW's teruggevorderd voor de gecontroleerde jaren.

Analyse

Op 4.922 gecontroleerde dossiers werden 6.442 fouten/opmerkingen vastgesteld/geformuleerd, wetende dat in eenzelfde dossier meerdere fouten konden worden vastgesteld.

Onderstaande tabel heeft betrekking op de fouten/opmerkingen die werden vastgesteld tijdens de inspecties. Er werd een vergelijkend overzicht opgesteld van de voorbije 5 jaren.

Soort fouten of opmerkingen	Percentage 2014	Percentage 2015	Percentage 2016	Percentage 2017	Percentage 2018
Procedure en bijhouden van de dossiers	70 %	68,9 %	69,9 %	66,2 %	44,60 %
Individuele integratieprojecten	13 %	17,5 %	16,9 %	19 %	41,05 %
Daklozen	1,3 %	2,3 %	2,5 %	2,1 %	1,20 %
Subsidies	2,1 %		5,4 %	5,6 %	5,50 %
Alimentatievorderingen	0,7 %	0,3 %	0,1 %	0,1 %	0,50 %
Art. 35 (sociaalprofessionele vrijstelling)	1,0 %	0,5 %	1,2 %	0,8 %	0,60 %
Andere (opmerkingen en/of aanbevelingen geformuleerd voor alleenstaande gevallen)	10 %	1,1 %	3,8 %	6,1 %	6,6 %

Algemene analyse details	Aantal fouten	%
Procedure en bijhouden van de dossiers – (termijnen niet nageleefd, KSZ niet geraadpleegd, kennisgeving / beslissing niet conform, ...)	2873	44,60 %
GPMI (Geïndividualiseerd Project Maatschappelijke Integratie)	2645	41,05 %
Dakloze	77	1,20 %
Subsidies (niet verschuldigd of niet opgeëist)	354	5,50 %
Fout in de steundossiers specifiek voor alimentatievorderingen	30	0,50 %
Niet toepassing van de sociaalprofessionele vrijstelling	40	0,60 %
Andere (opmerkingen en/of aanbevelingen geformuleerd voor alleenstaande gevallen)	423	6,60 %
TOTALEN	6 442	100 %

Grondige analyse van de procedure:

Grondige analyse van de procedure:	Aantal fouten	%
Ontvangstbevestiging	107	3,72 %
Aanvraagformulier	284	9,88 %
Huisbezoek	363	12,63 %
Sociaal onderzoek	519	18,06 %
Bewijsstukken	80	2,78 %
Kennisgeving / Beslissing	1011	35,19 %
Raadpleging KSZ	509	17,72 %

Zoals hierboven aangeduid heeft **44,60** % van de vastgestelde fouten of geformuleerde opmerkingen betrekking op de procedure betreffende het recht op maatschappelijke integratie en op het bijhouden van de sociale dossiers.

Hoewel dit cijfer jarenlang zeer hoog is gebleven, is het nu eindelijk duidelijk gedaald.

De opmerkingen en aanbevelingen hebben hoofdzakelijk betrekking op het sociaal onderzoek (18,06 %), op de kennisgevingen (35,19 %), op de huisbezoeken (18,06 %), op het indienen van de aanvragen (inclusief de ontvangstbevestigingen) (13,60 %) en de controle van de KSZ-stromen (17,72 %), hoewel nu een duidelijke verbetering werd vastgesteld op deze vlakken.

- De opmerkingen over het sociaal onderzoek hebben betrekking op de inhoud ervan:
  - De analyse van de bijgewerkte sociale situatie van de aanvrager bij een herziening van het dossier is vaak beknopt en bestaat meestal uit “knippen/plakken” van het ene jaar naar het andere.
  - De voorstellen tot tussenkomst van de maatschappelijk werker zijn vaak niet gemotiveerd en/of bestaan soms niet, terwijl die een voorstel moet opmaken op basis van de vastgestelde toekenningsvoorwaarden.
- Wat de beslissingen/kennisgevingen betreft, hebben de opmerkingen steeds betrekking op de inhoud ervan (bijv. onjuiste formulering, berekeningswijze van de ontbrekende bestaansmiddelen, enkel knippen/plakken, ontbrekende elementen in feite en in rechte, termijnen niet nageleefd, ...) en/of het ontbreken ervan in het dossier.

Ook de wettelijkheden tot weigering zijn vaak betwistbaar, meer bepaald om het OCMW toekenningsvoorwaarden toevoegt die niet in de wet voorkomen.

Grondige analyse van de beslissingen / kennisgevingen	Aantal geformuleerde opmerkingen / aanbevelingen	%
Beslissing buiten termijn van 30 dagen	119	11,77 %
Kennisgeving buiten termijn van 8 dagen	58	5,74 %
Opmerking over de inhoud (formulering)	520	51,43 %
Opmerking over de billijkheidsmotivering	111	10,98 %
Beslissing tot intrekking onvoldoende gemotiveerd of niet genomen, terwijl het OCMW de betaling heeft stopgezet	72	7,12 %
Niet-conforme beslissing tot weigering	131	12,96 %

- Wat de huisbezoeken betreft, hebben de opmerkingen hoofdzakelijk betrekking op traceerbaarheid ervan. Een groot aantal maatschappelijk werkers duiden in het sociaal onderzoek immers niet aan of het bezoek werd uitgevoerd en, indien dit niet het geval is, leggen zij er de redenen niet van uit.
- Wat het indienen van de aanvragen betreft, wordt vastgesteld dat zij niet systematisch worden geregistreerd of slechts worden geregistreerd vanaf het ogenblik dat de aanvrager opdaagt voor de vastgelegde afspraak; wat de ontvangstbevestigingen betreft, kon in 3,72 % van de dossiers worden aangetoond dat zij werden afgeleverd en/of dat de datum van indiening van de vermelde aanvraag correct was.
- Wat de raadpleging van de KSZ-stromen betreft (wettelijk verplicht sinds 2014), hebben de opmerkingen betrekking op het ontbreken van de raadplegingen van de stromen bij het sociaal onderzoek. Talrijke OCMW's geven echter nog de voorkeur aan het opzoeken en toevoegen van stukken van de gebruikers, terwijl de informatie in deze stukken vaak kan geraadpleegd worden via KSZ; dat kan vaak een motief tot weigering worden wanneer de aanvragers dit niet besluiten te doen. In deze context herhaalt de inspectie de verplichting om de stromen te raadplegen en meer bepaald de inhoud van de zogenaamde wet "Only Once" die de administratieve verplichtingen van de burgers wil verminderen (wet van 5 mei 2014 houdende verankering van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren).

Duidelijke opmerkingen of fouten in verband met de geïndividualiseerde projecten voor maatschappelijke integratie (41,05 %):

Het aantal opmerkingen/fouten inzake het GPMI stijgt enorm in 2018. Tijdens dit jaar heeft de dienst inspectie de nadruk gelegd op de controle van dit thema door de GPMI te controleren die in 2017 werden opgesteld op basis van de nieuwe reglementering ter zake die in november 2016 in werking is getreden.

De focus lag op de controle van de uitvoering van de filosofie ter zake, die aangeprezen werd door de minister van maatschappelijke integratie tijdens de hervorming.

“ ... Het doel van de hervorming is dan ook onmiskenbaar om de maatschappelijke integratie en de professionele inschakeling van begunstigden van een leefloon te ondersteunen, maar ook om hen bewust te maken. Dit houdt in dat er voorwaarden worden verbonden aan de toegekende steun, voorwaarden die beide partijen binden, wederzijdse verplichtingen en verbintenissen inhouden. Het doel van de begeleiding bestaat erin om via onderling overleg bepaalde stappen te zetten, zodat de OCMW-gerechtigde geleidelijk aan zelfstandiger wordt en volwaardig kan deelnemen aan de samenleving. Bovendien heeft het GPMI een groot ondersteunend en dynamisch karakter ...

... Het is belangrijk om het GPMI te implementeren aan de hand van specifieke taken, om het geheel van doelstellingen te definiëren, de weg om er te komen uit te tekenen en evaluatiemomenten te voorzien en dit zonder dat het GPMI een bijkomend bureaucratisch instrument wordt. Regelmatige contacten met de begunstigden moeten voorzien worden om de opvolging van het GPMI te verzekeren. Het GPMI is een cruciaal element in de begeleiding van de betrokkene en mag dan ook zeker niet als een louter administratieve formaliteit gezien worden.

Het is dus belangrijk dat er in de periode voorafgaand aan het afsluiten van een GPMI de nodige tijd wordt geïnvesteerd in het opbouwen van een vertrouwensrelatie, zodat het GPMI zo nauw mogelijk aansluit bij de verwachtingen, de vaardigheden, de bekwaamheden en de behoeften van de gerechtigde. “ *

* uittreksels uit de omzendbrief betreffende het GPMI 12/10/2016

Grondige analyse van de GPMI:	Aantal fouten	%
Sociale balans ontbreekt of is onvolledig	818	30,93 %
Verplicht GPMI ontbreekt	126	4,76 %
GPMI niet ondertekend of ondertekend buiten termijn	212	8,01 %
Niet-geïndividualiseerde doelstellingen	871	32,93 %
Ontbrekende evaluaties	436	16,48 %
Sancties GPMI	37	1,40 %
Subsidie geëist vóór ondertekening van het GPMI	58	2,19 %
Verlenging subsidie niet verplicht	52	1,96 %
Fouten specifieke dossiers studenten	35	1,32 %

De meeste opmerkingen hebben betrekking op het ontbreken van de analyse van de verwachtingen, vaardigheden, kwalificaties en noden van de persoon en de individualisering van de doelstellingen.

➤ **Analyse van de verwachtingen, vaardigheden, kwalificaties en noden van de persoon vóór het opstellen van het GPMI (afgekort “sociale balans”) (30,93 %):**

De opmerkingen die worden geformuleerd op het einde van de inspecties hebben hoofdzakelijk betrekking op het ontbreken van deze analyse in de dossiers en meer bepaald in de dossiers “voltijdse studenten”.

De inspectie herhaalt de wettelijke verplichting om voor elke nieuwe aanvraag deze analyses voorafgaand aan het GPMI op te stellen en ze aan te passen om te beantwoorden aan de vaststellingen van deze analyses.

Tijdens de debriefing post-inspectie maakt de maatschappelijk werkers melding van het gebrek aan informatie waarover zij hierover beschikken. Zij zijn vragende partij voor tabellen voor analyse, methodologie, richtlijnen ter zake.

Zij worden herinnerd aan de FAQ ter zake, bestaande tools, zoals PEEPI, Vilans, een model dat beschikbaar is op de site van Brulocalis, het door de POD MI opgestelde model in het kader van de subsidies FSE/ESF; eveneens verwijzen naar de begrippen van systeemanalyse, kaart van de prioriteiten, ...

➤ **Niet-geïndividualiseerde doelstellingen (32,93 %):**

Hoewel de doelstellingen in de GPMI zijn vastgelegd, zijn zij weinig geïndividualiseerd en geprioriteerd en de concrete acties die door de partijen moeten worden ondernomen, zijn weinig ontwikkeld. De inspectie herhaalt systematisch dat de verschillende doelstellingen die zijn vastgelegd in het GPMI verband moeten houden met de vaststellingen van de sociale balansen. De modaliteiten van tussenkomst van elk van de partijen (begunstigde en OCMW) moeten duidelijk blijken.

Het blijkt eveneens dat de OCMW's hun wettelijke verplichtingen verwarren met de begeleidingsdoelstellingen; voorbeelden:

- Het OCMW verbindt zich ertoe om de begunstigde het leefloon te betalen (wettelijke verplichting)
  - De maatschappelijk werker zal de gebruiker binnen de 5 dagen na zijn aanvraag ontvangen (wettelijke verplichting)
  - Het OCMW zal drie jaarlijkse evaluaties uitvoeren van het GPMI (wettelijke verplichting).
  - Er wordt de betrokken OCMW's dus gevraagd om het verschil te maken tussen hun wettelijke verplichtingen en hun specifieke engagementen in een gepersonaliseerd GPMI.
- Tot slot hebben de doelstellingen die zijn opgenomen in het GPMI, wanneer er GPMI worden opgesteld met studenten, vaak enkel betrekking op het aspect van de studies.
- De inspectie beveelt aan om mettertijd andere doelstellingen te integreren en te plannen die verband houden met de noden van de studenten (bijvoorbeeld: de eventuele zoektocht naar huisvesting, hulp

bij budgetbeheer, ...) bovenop de opvolging van de studies, wanneer de sociale balans deze andere noden aan het licht brengt.

Tot slot wordt er vastgesteld dat talrijke OCMW's zich nog niet in de dynamiek bevinden van gepersonaliseerde en evolutieve GPMI; de gecontroleerde GPMI blijven ofwel algemeen (vaak identiek voor alle gebruikers), ofwel statisch, ofwel enkel gericht op de sociaalprofessionele inschakeling, zelfs voor personen in grote sociale moeilijkheden en met talrijke persoonlijke tekorten.

Bijgevolg zal de focus ter zake nog steeds actueel zijn bij de controles 2019.

Opmerkingen “andere” (6,6 %):

Deze opmerkingen hebben hoofdzakelijk betrekking op schorsingen van niet wettelijke betalingen, op opschortingen van beslissingen, op systematische aanvragen van rekeninguittreksels, een gebrek aan opvolging in de dossiers, jaarlijkse herzieningen buiten termijn, ...

Om deze analyse te beëindigen, merken wij op dat de verbeteringen die aan de OCMW's werden gevraagd of die ambtshalve werden doorgevoerd door onze administratie in verband met het niet naleven van de voorwaarden die nodig zijn om verhoogde toelagen en andere te ontvangen een stijgende financiële impact hebben op het vlak van door de Staat teruggevorderde subsidies.

De besluiten van dit hoofdstuk, geformuleerd in 2017, moeten herhaald worden in dit rapport 2018:

“Om de effecten van vastgestelde moeilijkheden te verzachten, doen de inspecteurs talrijke aanbevelingen aan de OCMW's:

- kennis nemen van de gidsen, omzendbrieven die beschikbaar zijn op de website van de POD MI;
- deelnemen aan de provinciale ontmoetingsdagen die twee maal/jaar georganiseerd door de POD MI, om te kunnen bijdragen aan de verschillende thema's die worden voorgesteld (bijv: GPMI, sociaal onderzoek, onthaal in de OCMW's, ...)
- Een beroep doen op de FrontOffice van de POD MI bij twijfel over de interpretatie van de wetgeving
- alle nodige vragen stellen bij de debriefing die de inspecteur houdt aan het einde van elke inspectie.

Ondanks deze talrijke aanbevelingen en hulpmiddelen moeten we echter vaststellen dat het aantal fouten elk jaar hoog blijft en dit ondanks het feit dat de adviserende missie die gevraagd werd aan de inspecteurs en de aanbevelingen in de inspectieverslagen intensiever worden toegepast.

Het blijkt dus noodzakelijk om nieuwe pistes te overwegen die het mogelijk maken om deze fouten te verminderen (zie algemene besluiten).

Een belangrijk element waar de dienst inspectie de aandacht op wil vestigen tenslotte is het aantal beslissingen tot schorsing van betaling, van weigering of van niet-wettelijke intrekkingen om verschillende redenen:

- *Weigeringen tot toekenning van de steun, terwijl aan de voorwaarden is voldaan*
- *Het in aanmerking nemen van bestaansmiddelen, terwijl zij wettelijk zijn vrijgesteld*
- *Toekenningsvoorwaarden bovenop diegene die werden voorzien door de wet en die door de OCMW's aan hun cliënten worden opgelegd*
- *Uitermate opdringerige en onrespectvolle sociale onderzoeken tegenover de gebruikers, meer bepaald tijdens huisbezoeken*
- *Beslissingen tot schorsing van betaling van het LL zonder enige wettelijke basis*
- *De weigering op basis van het feit dat de gebruiker bewijsstukken voorlegt die niet noodzakelijk zijn om een beslissing te nemen*

De inspectiedienst beschikt over geen enkel sanctiemiddel tegenover de OCMW's, in verband met deze slechte praktijken, omdat er geen enkele subsidie wordt gevraagd bij de administratie; momenteel worden er enkel aanbevelingen geformuleerd in de inspectieverslagen. We moeten vaststellen dat deze aanbevelingen bij een bepaald aantal OCMW's effectief niet worden opgevolgd en opnieuw geformuleerd moeten worden aan het einde van elke controle.

Deze vastgestelde problemen zorgen er niet enkel voor dat de fundamentele sociale rechten niet correct en duurzaam kunnen worden gewaarborgd aan de OCMW-clënten, maar zij hebben eveneens een invloed op de motivatie van het inspectieteam dat zich vragen stelt over de zin van haar werk.

Naar het voorbeeld van artikel 9 van het KB van 17/05/2016 "tot bepaling van de criteria voor een evenwichtige spreiding over de gemeenten van de opvangplaatsen voor de asielzoekers" stelt de dienst inspectie voor dat er een financiële sanctie wordt overwogen tegen de OCMW's die de wet niet naleven. "

2.5. HET SOCIAAL STOOKOLIEFONDS

De controle van het Sociaal Stookoliefonds werd uitgevoerd in het kader van de programmawet van 27/12/2004 en van verschillende bepalingen van de wet van 20/07/2005. De middelen van dit fonds worden door de sector ter beschikking gesteld van de OCMW's.

De dienst Inspectie voert een dubbele controle uit, namelijk:

1. de controle van het recht en van de procedure betreffende een steekproef van dossiers. Deze controle wordt uitgevoerd in overeenstemming met de richtlijnen waarin voorzien is in de inspectiegids;
2. De boekhoudkundige controle: die bestaat uit een vergelijkende analyse tussen alle ontvangsten en uitgaven vermeld in de boekhouding van het OCMW en die werden bekendgemaakt aan de POD MI. (op basis van het grootboek van de uitgaven en van het begrotingsartikel bepaald door de gewesten).

Gecontroleerde OCMW's

In 2018 werden 259 controles van OCMW's gepland.

- Er werden 245 controles uitgevoerd.
- 14 controles werden overgedragen naar de planning van 2019.

Dit wil zeggen dat de planning 2018 voor 95,98 % werd uitgevoerd en dat 43,97 % van de Belgische OCMW's werd gecontroleerd.

Gecontroleerde boekjaren

De controles uitgevoerd in 2018 hadden betrekking op het boekjaar 2016.
De frequentie van de controles is 1 maal om de 3 jaar.

Totaal van de subsidies 2016

In 2016 heeft de vzw "sociaal stookoliefonds" aan de OCMW's een bedrag uitbetaald van 17.017.219,85 €, in de vorm van stookolietoelagen, voor een totaal van 89.898 dossiers.

Terugvordering

9.093,04€ werd teruggevorderd.

Dit bedrag maakt 0,053 % uit van het totaal van de subsidies voor het jaar 2016.

Algemene opmerkingen

Na verschillende jaren van controle werd vastgesteld dat de meeste OCMW's de procedure voor de toekenning van deze premie goed naleven.

Er zijn enkele invorderingen verschuldigd, onder andere omwille van de volgende elementen:

- het ontbreken van bewijsstukken in verband met het statuut (o.a. Een verhoogde tussenkomst voor alle leden van het gezin of inkomens). De betrokkene maakt, met andere woorden, geen deel uit van de doelgroep
- de aanvraag vond plaats 60 dagen na de levering
- het sociaal verslag ontbreekt
- het onderzoek over de middelen wanneer een lid van het gezin recht heeft op het RVV-statuut, maar de anderen niet, ontbreekt.

Bij de controle van de uitgaven heeft de dienst inspectie regelmatig een verschil vastgesteld tussen de cijfers van de boekhouding van het OCMW en de betaalstaten van de POD MI. In de meeste gevallen gaat het echter niet om een echt tekort/overschot aan subsidies, maar eerder om toelagen die bij de POD MI werden gevraagd voor een ander jaar, wetende dat de referentiedatum op basis waarvan de afschrijving is uitgevoerd in het OCMW verschilt van diegene die wordt gebruikt door de POD MI (beslissingsdatum).

2.6. PARTICIPATIE EN SOCIALE ACTIVERING – KINDERARMOEDEBESTRIJDING

Inleiding

De uitsluiting van kwetsbare personen komt voor in alle domeinen van het leven, zowel in het sociale en culturele leven, als bij de digitale netwerken. De deelname aan de informatiemaatschappij is vandaag immers, meer dan ooit, een constitutief elementair recht van de menselijke waardigheid.

De actieve insluiting van de meest behoeftigen in de huidige maatschappij blijft een uitdaging voor België. Kinderarmoedebestrijding eveneens. Dit blijft een prioriteit in ons land.

In dit kader hebben alle activiteiten georganiseerd in het kader van een subsidie toegekend door de Staat tot doel om de OCMW-cliënten te stimuleren door hun autonomie te bevorderen door hun deelname aan de maatschappelijke integratie.

Deze initiatieven moeten onderscheiden worden van een professioneel inschakelingstraject.

In het kader van de toegekende subsidies is het de rol van de OCMW's om projecten in te voeren, ten voordele van de gebruikers, volgens een eerlijke verdeling van de voordelen die de doelgroep heeft verworven.

Gecontroleerde OCMW's

De controles van het jaar 2018 hadden betrekking op het boekjaar 2016.

In 2018 was gepland dat 190 OCMW's moesten worden geïnspecteerd.

- Er werden 170 inspecties afgesloten.
- 20 inspecties werden niet uitgevoerd.

In totaal werd 89,47 % van de planning 2018 uitgevoerd en 28,86 % van de OCMW's in België werd dus gecontroleerd.

Subsidie voor het gecontroleerde jaar

Een subsidie van 9.359.000 € werd via KB toegekend aan de OCMW's voor de uitvoering van deze doelstelling (5.615.400 € voor de algemene activiteiten + 3.743.600 € voor kindarmoedebestrijding)

Het gecontroleerde bedrag is 2 562 602 €, ofwel 27,38 % van de vastgelegde subsidie.

Terugvordering

Tijdens deze inspecties werd een totaalbedrag van 36.124,97€ teveel geïnde subsidie door de OCMW's teruggevorderd voor het gecontroleerde jaar (2016).

Dit bedrag maakt 1,41% uit van de gecontroleerde subsidie.

Kwalitatieve analyse

Er werd vastgesteld dat de OCMW's het Fonds voor Participatie en Sociale Activering optimaler gebruiken: Enerzijds de deelname van de gebruikers aan culturele, sport- of sociale activiteiten en dat hun nieuwsgierigheid naar nieuwe technologieën zich blijft ontwikkelen.

Anderzijds werd het gedeelte dat betrekking heeft op kinderarmoedebestrijding duidelijk gebruikt. In bepaalde gevallen blijft het echter slecht gebruikt, omwille van: ofwel een gebrek aan kennis van deze mogelijkheid door de lokale bevolking (geen of weinig publiciteit gemaakt door de OCMW's over die gedeelte van het fonds), ofwel door fouten in de interpretatie van de wetgeving door de OCMW-medewerkers die deze materie behandelen.

Tijdens de in 2018 uitgevoerde controles hebben de OCMW's van het bezoek van de inspecteurs gebruik gemaakt om vragen te stellen over de nieuwe structuur van het fonds dat in 2017 werd opgericht, op basis van 3 luiken:

1. collectieve modules;
2. kinderarmoede;
3. algemene activiteiten.

De inspecteurs hebben heel wat informatie meegedeeld, meer bepaald over de activiteiten die werden georganiseerd in het kader van de collectieve modules en zij hebben herhaald dat deze modules tot doel hebben om een groep personen te verzamelen die een gemeenschappelijke doelstelling delen.

Opmerkingen en aanbevelingen die het vaakst voorkomen naar aanleiding van de controles

Er werden verschillende opmerkingen/suggesties/ algemene en specifieke adviezen aan de OCMW's bezorgd aan het einde van de controles 2018 om ofwel het gebruik hiervan te optimaliseren, ofwel de lacunes en/of fouten te verbeteren in de behandeling van de steunaanvragen. Deze opmerkingen/aanbevelingen hadden hoofdzakelijk betrekking op de volgende punten:

- **Problemen inzake boekhoudkundige ingaven:** hoewel de gewesten specifieke begrotingsartikelen hebben vastgelegd voor het registeren van de uitgaven in verband met deze subsidie gebruiken veel OCMW's ze niet en leggen zij de uitgaven vast op andere begrotingsartikelen van de maatschappelijke hulp; dit heeft tot gevolg dat het zeer moeilijk is om het gebruik van dit budget tijdens het jaar op te volgen en het risico om het niet te optimaliseren; in tweede instantie

maken deze imputatieproblemen het moeilijk om het jaarverslag op te stellen dat door het OCMW moet worden ingevuld en de controle van de inspectiedienst.

- **Activiteiten met als doel professionele inschakeling:** De activiteiten met als doel professionele inschakeling mogen niet ten laste worden genomen, aangezien de professionele inschakeling de bevoegdheid is van de Gewesten en niet meer van de federale overheid.
- **Fouten in de aangiften van het uniek jaarverslag:** Uitgaven vastgesteld in de boekhouding van het OCMW werden niet aangegeven, terwijl het OCMW niet de volledige subsidie heeft bewezen, activiteiten aangegeven in het luik “kinderarmoede”, terwijl de uitgave betrekking heeft op jongeren die ouder zijn dan 18 jaar.

2.7. HET GAS- EN ELEKTRICITEITSFONDS

De wettelijke basis van dit fonds is de wet van 4 september 2002.

Het koninklijk besluit van 14 februari 2005 legt de uitvoering vast van de wet van 2002. De subsidies worden elk jaar verdeeld onder de OCMW's, via koninklijk besluit.

Gecontroleerde OCMW's

In 2018 was gepland dat 223 OCMW's moesten worden geïnspecteerd.

- Er werden 206 inspectie afgesloten.
- 17 inspecties werden niet uitgevoerd.

Uiteindelijk werd 92,5 % van de planning 2018 uitgevoerd, wat betekent dat 35 % van de OCMW's in België werd gecontroleerd, wat overeenkomt met het jaargemiddelde voor deze controle, ondanks de niet uitgevoerde en uitgestelde controles.

Subsidie over het jaar 2018

Een totale subsidie van 54.355.636,64 € werd in 2018 toegekend voor alle OCMW's. Dit bedrag wordt onderverdeeld in twee posten:

1) de subsidiëring van de personeelsleden van het OCMW verbonden met de diensten voor schuldbemiddeling of specifiek toegewezen aan dit fonds.

43.575.176,70 € aan subsidies werd hiervoor in 2018 uitgekeerd.

2) De toekenning van een financiële maatschappelijke dienstverlening voor de aanzuivering van de schulden en van de maatregelen in het kader van een sociaal preventiebeleid op het vlak van energie.

10.780.186,94 € werd hiervoor in 2018 uitgekeerd.

Terugvordering

Tijdens deze inspecties werd een totaalbedrag 250.312,31 € aan teveel geïnde subsidies teruggevorderd en werd een totaalbedrag van 87.560,03 € terugbetaald aan 7 OCMW's omwille van uitzonderlijke situaties. Dit wil zeggen dat er regularisatie waren in 33,5% van de gecontroleerde OCMW's.

De terugvorderingen hadden betrekking op twee soorten kosten:

- Art. 4, personeelskosten
- Art 6, kosten voor maatschappelijke dienstverlening

Gecontroleerd boekjaar:

Het begrotingsjaar dat gecontroleerd werd in 2018 is het boekjaar in verband met het jaar 2016.

Analyse:

Personeelskosten:

Bij de controles moet het OCMW aantonen dat de subsidies die werden gevraagd in het jaarverslag en die bestemd zijn voor de personeelsleden verbonden met de diensten voor schuldbemiddeling of specifiek toegewezen aan dit fonds wel degelijk benut werden in deze diensten. De tijd die zij besteden aan de dossiers maatschappelijke hulp of preventie wordt beschouwd als forfaitair.

Wat de personeelskosten betreft, wordt de controle niet gericht op het onderzoek van het tijdsgebruik, maar heeft zij betrekking op de boekhouding, met als basisregel dat de bruto personeelskosten minstens moeten overeenkomen met de ontvangen subsidies.

Voor sommige aangegeven werknemers bereikt het totaalbedrag van het loon niet het bedrag van de toegekende subsidie. Dit verklaart een gedeelte van wat teveel geïnd werd bij de controles.

Dit teveel geïnde bedrag ligt iets hoger dan vorig jaar. Nochtans kunnen we uit de gedetailleerde analyse van de terugvorderingen vaststellen dat dit te wijten is aan een bijzondere situatie die betrekking heeft op een enkel OCMW. Wanneer de aanzienlijke terugvordering die hier werd uitgevoerd, uit de analyse wordt gehaald, stellen we een verbetering vast in de OCMW-aangiften.

De controles hebben eveneens tekorten aan het licht gebracht; ofwel in verband met foute ingaven in het uniek jaarverslag, ofwel in verband met foute aangiften op het niveau van het aanwervingsstelsel van het personeel dat wordt tewerkgesteld bij het fonds.

Naar aanleiding van de analyse van de bewijsstukken tijdens de controles werden de subsidies bij de OCMW's geregulariseerd.

Maatschappelijke hulp en preventie:

Er wordt een terugvordering uitgevoerd wanneer niet aan de voorwaarden was voldaan:

Opdat een dossier gesubsidieerd wordt in het kader van het fonds moet aan twee voorwaarden worden voldaan. De gerechtigde moet schulden hebben en niet in staat zijn om zijn gas- en elektriciteitsfacturen te betalen. De praktijk die erin bestaat elke rechthebbende een supplement toe te kennen in de vorm van een forfaitaire energietoelage ten laste van het Gas- en Elektriciteitsfonds wordt niet aanvaard.

Het OCMW moet eveneens aantonen dat de facturen ten laste worden genomen. Het moet niet enkel gaan om een regularisatiefactuur die de betrokkene niet kan betalen. Het kan ook gaan om een gewone

maandelijkse factuur die de betrokkene niet meer kan aflossen. Een kopie van de desbetreffende factuur moet bij het dossier worden gevoegd.

Meestal is er geen enkel probleem om aan de twee voorwaarden te voldoen. Meestal vormen de gas- en elektriciteitsfacturen een algemeen betalingsprobleem. Wanneer een voorschotfactuur nog niet invorderbaar is, bijvoorbeeld, en wanneer, rekening houdend met de schuldenlast van de steunaanvrager, duidelijk blijkt dat deze laatste niet meer in staat is om deze factuur te betalen, mag een tussenkomst van het Fonds worden aanvaard. Hetzelfde geldt voor het opladen van een budgetmeter in het kader van dit Fonds. Huurachterstallen worden eveneens aanvaard, op dezelfde wijze als de forfaitaire kosten voor gas en elektriciteit die eventueel inbegrepen zijn in de huur. In deze gevallen is een concrete evaluatie nodig, maar er moet hoe dan ook steeds sprake zijn van problemen voor het betalen van gas- en elektriciteitsfacturen.

Wanneer er aan het einde van het jaar een saldo overblijft op het budget en dit aangetoond wordt als “diverse steun” kan deze eenvoudige formule niet worden aanvaard, omdat het niet mogelijk is om na te gaan of de toekenningsvoorwaarden werden nageleefd.

De dienst inspectie heeft eveneens de aandacht van de OCMW's gevestigd op het feit dat, wanneer de toegekende steun teruggevorderd werd, de eventueel ontvangen inkomsten van deze terugvorderbare steun vermeld moeten worden in de jaaraangifte die via het uniek jaarverslag wordt gedaan aan de POD MI. Nochtans raadt de dienst inspectie niet aan om de terugvorderbare hulp in dit artikel te zetten, en dit om de volledige subsidie te gebruiken.

Als besluit en ondanks enkele hierboven vermelde overwegingen hebben de controles in verband met deze fondsen, over het algemeen, een betere opvolging aangetoond vanwege de OCMW's; zij hebben rekening gehouden met de opmerkingen en aanbevelingen die werden gedaan tijdens de vorige inspecties.

2.8. HET FEAD

In België lijdt een niet te verwaarlozen aantal personen honger en doet een beroep op voedselhulp om zich dagelijks te kunnen voeden.

Dankzij het Fonds voor Europese steun aan de meest behoeftigen (FEAD) ontvangt België via de Europese Unie middelen om voedselhulp en/of materiële steun aan te bieden aan deze personen. De POD Maatschappelijke Integratie beheert ongeveer 88 miljoen euro voor de programmatieperiode 2014-2020, in samenwerking met zijn partners. Met de steun van dit Fonds levert de POD Maatschappelijke Integratie jaarlijks aan 358 OCMW's en 419 verenigingen - in samenwerking met de 9 voedselbanken van het land - producten die gratis verdeeld worden aan de meest behoeftigen in gans België. Deze materiële steun moet vergezeld zijn van maatregelen tot maatschappelijke integratie, meer bepaald diensten voor advies en bijstand die tot doel hebben om de persoon uit de armoede te helpen (bron: website POD MI)

Een specifieke cel binnen de administratie beheert dit fonds en is verantwoordelijk voor de controle van het gebruik door de verschillende partners. De controles hebben tot doel toe te zien op de operaties voor het binnenkomen en buitengaan van de voedingsmiddelen en de verdeling ervan tussen de opeenvolgende betrokkenen. Zij omvatten eveneens een vergelijking tussen de boekhoudkundige stocks en de fysieke stocks van de voedingsmiddelen.

Als steun voor deze cel heeft de dienst inspectie, in 2018, 23 controles uitgevoerd in verband met de verdelingen in de partner-OCMW's.

Uit deze controles blijkt dat de grote meerderheid van de gecontroleerde OCMW's deze verdelingen zo efficiënt, eerlijk en discreet mogelijk proberen te organiseren en de voorraden te beheren. Alleen bij een aantal van de gecontroleerde OCMW's werden kleine verschillen vastgesteld tussen de voorraadboekhouding en de resterende stock. Waarschijnlijk te wijten aan administratieve fouten.

De OCMW's proberen de verdeling van de producten ook zo te organiseren en te verdelen dat verspilling wordt vermeden, d.w.z. enkel die producten mee te geven aan begunstigden die ze ook echt zullen gebruiken. Volgens de OCMW's zijn de begunstigden over het algemeen tevreden over de diversiteit en de kwaliteit van de producten. Bv couscous. Koffie, chocolade, rijst en olijfolie worden erg geapprecieerd. Volgens de informatie van de OCMW's is er bij de begunstigden ook vraag naar andere producten.

In bepaalde OCMW's worden ook kookworkshops georganiseerd om bepaalde 'minder gekende' producten te leren klaarmaken en om zo ook de integratie te bevorderen of mensen uit hun isolement te halen.

Wat volgens verscheidene OCMW's wel voor verbetering vatbaar is zijn de tijdstippen van levering van de producten (de levering van producten is redelijk laat op het jaar) en bij afhaling zijn de goederen ook moeilijk te tellen. Bepaalde verpakkingen scheuren gemakkelijk (pasta's, rijst).

3. ANALYSE VAN DE PROCESSEN

Inleiding

Sinds 2015 voert de dienst Inspectie procesanalyses uit in de OCMW's voor het beheer van de door de POD MI gesubsidieerde materies.

Deze analyses kaderen in de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat, in het bijzonder in de artikelen 121 en 122 hiervan. Artikel 122 verduidelijkt meer bepaald dat "door het aanvaarden van de subsidie de begunstigde meteen aan het Rijk het recht verleent om ter plaatse controle te doen uitoefenen op de aanwending van de toegekende gelden". De administratie beslist over de wijze waarop zij deze controle organiseert. Als aanvulling op de inspecties die reeds jaren worden uitgevoerd, werd dus beslist om deze analyseprocedures in te voeren.

Deze door de dienst Inspectie uitgevoerde audits moeten ervoor zorgen dat:

- de OCMW's geholpen worden bij het invoeren en/of verbeteren van de beheersprocessen;
- het goede beheer van de subsidies van de federale Staat gewaarborgd wordt;
- aan iedereen de fundamentele sociale rechten op een duurzame en rechtvaardige manier worden gewaarborgd, eerste missie van de POD MI;
- een preventief beleid wordt toegepast inzake eventuele fraude.

Hiervoor wordt een analyse uitgevoerd van het beheer en van de uitvoering door de diensten van het OCMW, van de processen in verband met de materies die gesubsidieerd worden door de POD MI, en van het beheer en de uitvoering van de interne controle in verband met deze processen. Vervolgens worden, indien nodig, aanbevelingen geformuleerd om het beheer en de uitvoering van de processen en/of van de interne controle te verbeteren.

Beschrijving van de procedure

De volgende elementen zullen onderzocht worden in het kader van deze analyse:

- de partijen die betrokken zijn bij het beheer van de processen die verband houden met de door de POD MI gesubsidieerde materies;
- de tools voor beheer en interne controle die gebruikt worden door deze verschillende partijen;
- de procedures ingevoerd door het OCMW en het beheer van de informatie binnen de diensten;
- de uitvoering van de doelstellingen van de verschillende processen en de eventuele middelen om deze te verbeteren of te optimaliseren;
- de risico's en in welke mate zij eventueel voorkomen in het procesbeheer en de tools voor interne controle die worden of zouden kunnen worden uitgevoerd om deze risico's te verminderen.

Deze analyse verloopt in 6 stappen:

- een voorbereiding van het OCMW om in de diensten na te denken over de hierboven vermelde elementen;

- een voorbereiding van de inspecteur op basis van de voorbereiding van het OCMW en van de bij de POD MI beschikbare informatie in verband met het betrokken OCMW;
- een ontmoeting bij het OCMW tussen de inspecteur en de verschillende verantwoordelijken voor de onderzochte processen;
- het opstellen van een verslag door de inspecteur die het bezorgt aan het OCMW;
- de uitvoering door het OCMW van de aanbevelingen waarover gezamenlijk werd beslist door de ontmoete verantwoordelijken en de inspecteur;
- de evaluatie tijdens de volgende analyse.

Analyses uitgevoerd in 2018

In 2018 werd bij 51 OCMW's een procesanalyse uitgevoerd:

- 41 analyses werden uitgevoerd in Wallonië
- 10 werden uitgevoerd in Vlaanderen.

Deze analyses werden uitgevoerd door 2 inspecteurs aan Franstalige zijde en door 2 inspecteurs aan Nederlandstalige zijde. De 2 Nederlandstalige inspecteurs waren echter nieuw aangeworven en in opleiding voor wat betreft de wetgevingen in verband met maatschappelijke integratie en de audittechnieken, wat het lagere aantal analyses van procedures verklaart die werden uitgevoerd aan Nederlandstalige kant.

Tijdens het jaar 2018 werd een bijkomend proces bestudeerd: de uitvoering van de sociale balans en van het GPMI.

Besluiten van de analyses uitgevoerd in 2018

Behaalde doelstellingen / processen:

Van 51 uitgevoerd procesanalyses werden de doelstellingen in verband met elk proces beoordeeld (*behaald, behaald onder voorbehoud, gedeeltelijk behaald, niet behaald*).

Onderstaande tabel geeft de meest opmerkelijke vaststellingen weer.

PROCES	BEHAALD *	BEHAALD ONDER VOORBEHOUD *	GEDEELTELIJK BEHAALD *	NIET BEHAALD *
Aanvraag			27	4
Doorverwijzing van de aanvraag		19		
Sociaal onderzoek			26	4
Sociaal onderzoek tot herziening		14	25	
Het GPMI				4
Kennisgevingen	37			
Betalingen	29	14		
Subsidieaanvragen	29	15		

* Aantal OCMW's

Vreemd genoeg komt een vaststelling die werd gedaan via deze procesanalyses niet overeen met de vaststellingen die de inspecteurs hebben gedaan tijdens de juridische analyse van de RMI-dossiers. Het gaat om het proces “kennisgeving”; dit wordt op twee manieren verklaard:

- De procesanalyse heeft betrekking op alle materies die gefinancierd worden door de Staat en niet enkel op het Recht op Maatschappelijke Integratie
- De procesanalyse had hoofdzakelijk betrekking op het afleveren van de kennisgeving en de naleving van de termijnen voor de verzending ervan en had geen betrekking op het opstellen van de inhoud ervan, terwijl de opmerkingen die ter zake werden geformuleerd in het hoofdstuk “juridische analyse van de RMI-dossiers” hoofdzakelijk betrekking hadden op de inhoud van de kennisgevingen.

Actieplan / prioritaire risico's:

Aan het einde van de analyse wordt een actieplan opgesteld door de inspecteur, in samenwerking met het OCMW. Dit actieplan vermeldt meer bepaald de risico's waaraan prioriteit tot actie zal worden gegeven.

De invoering van een interne controle begint stilaan op gang te komen in de OCMW's. De prioritaire acties hebben dus betrekking op de aanbevelingen die tot doel hebben om het beheer en de uitvoering van de processen te verbeteren, maar ook op de interne controle ervan.

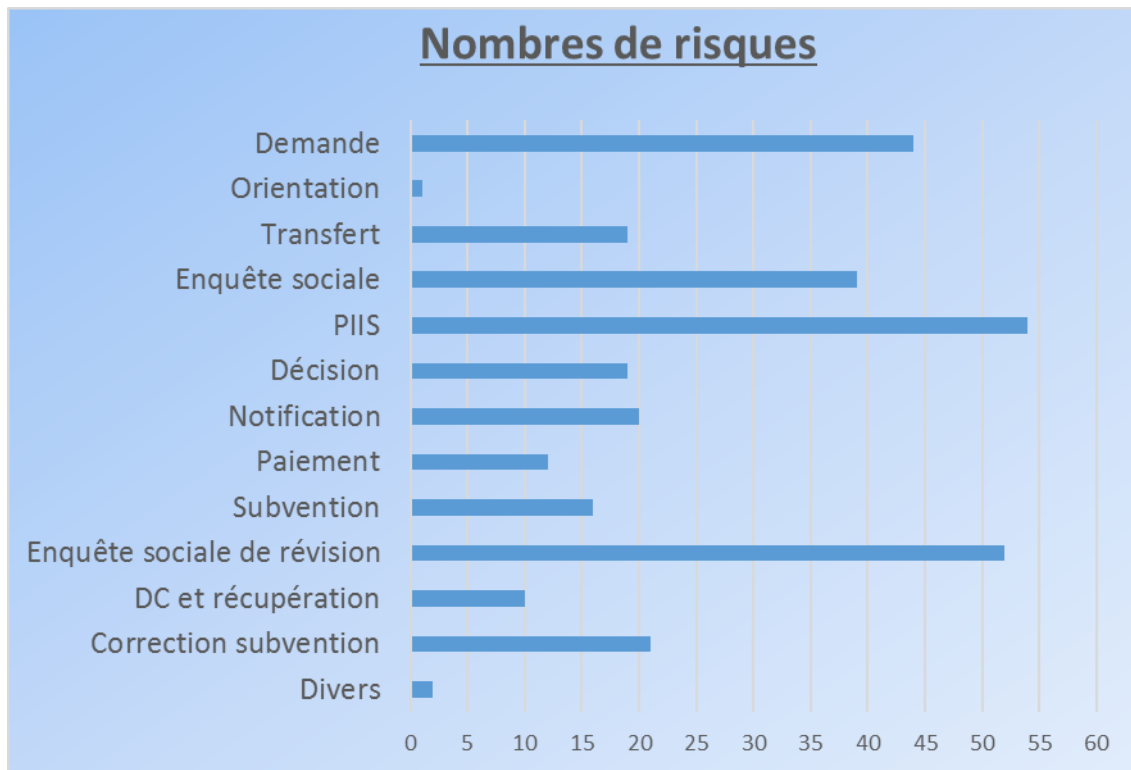
Aan Franstalige zijde:

Gemiddeld worden **8 risico's geïdentificeerd als prioritair** in het actieplan. Het minste aantal risico's dat als prioritair werd geïdentificeerd was 2 risico's, het meeste was 19: 7 actieplannen telden 2 à 4 prioritair geïdentificeerde risico's, 15 actieplannen telden er 5 à 7, 10 actieplannen telden er 8 à 10, 1 actieplan telde er meer dan 10.

12 processen werden geanalyseerd. De als prioritair geïdentificeerde risico's hadden, steeds gemiddeld, een invloed op **5 verschillende processen**. Het minimum aantal verschillende processen waarop deze risico's een invloed hadden was 2, het maximum aantal was 12 verschillende processen.

De processen waarop de als prioritair geïdentificeerde risico's de meeste impact hadden, waren het proces van het **GPMIS** (54 risico's geïdentificeerd als prioritair voor de 41 OCMW's), de processen van het sociaal onderzoek tot herziening (52 risico's geïdentificeerd als prioritair voor de 41 OCMW's) en het proces van de **aanvraag** (44 risico's als prioritair geïdentificeerd voor de 41 OCMW's). Het proces **sociaal onderzoek** heeft eveneens een grote invloed (39 risico's geïdentificeerd als prioritair voor de 41 OCMW's).

De processen die het minste impact hadden door de als prioritair geïdentificeerde risico's waren het proces van de **doorverwijzing** van de aanvrager naar een andere instelling (1 risico als prioritair geïdentificeerd) en vervolgens het proces van de **vastgestelde rechten en van de terugvordering** (10 risico's als prioritair geïdentificeerd voor de 41 OCMW's).

Vlaamse OCMW's:

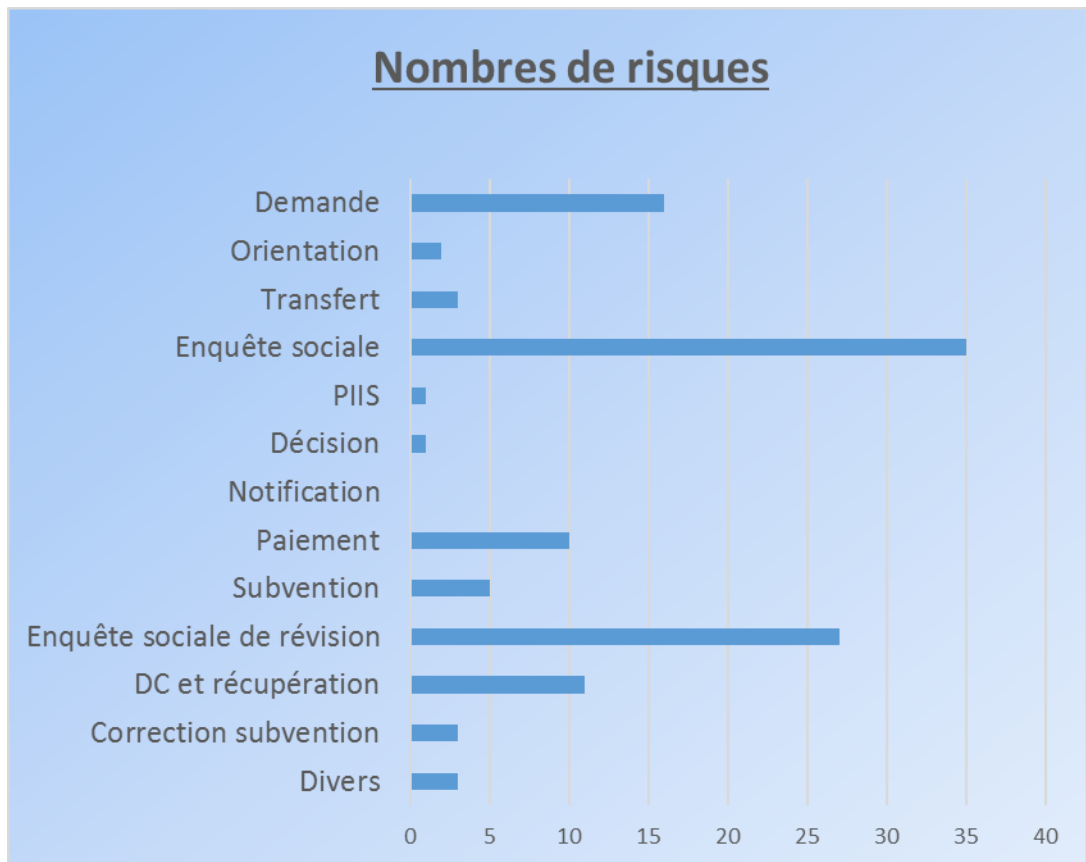
Onderstaande cijfers worden ter informatie verstrekt. Zij geven immers het resultaat weer van 10 procesanalyses en mogen dus niet als representatief beschouwd worden.

Gemiddeld worden 12 risico's als prioritair geïdentificeerd in het actieplan. Het minste aantal risico's dat als prioritair werd geïdentificeerd was 8 risico's, het meeste was 16: 2 actieplannen telden er tussen 8 en 10 en 8 actieplannen telden er meer dan 10.

11 processen werden geanalyseerd in 4 OCMW's en 12 processen in 6 OCMW's. De als prioritair geïdentificeerde risico's hadden, steeds gemiddeld, een invloed op 6 verschillende processen. Het minimum aantal verschillende processen waarop deze risico's een invloed hadden was 3, het maximum aantal was 9 verschillende processen.

De processen waarop de als prioritair geïdentificeerde risico's het meeste impact hadden, waren het proces van het **sociaal onderzoek** (35 risico's als prioritair geïdentificeerd voor de 10 OCMW's), het proces van **de herziening van het sociaal onderzoek** (27 risico's) en vervolgens het proces van de aanvraag (16 risico's).

De processen waarop de als prioritair geïdentificeerde risico's het minste impact hadden, waren het proces van de **kennisgeving** (0 risico's geïdentificeerd als prioritair voor de 10 OCMW's) en het proces van de **beslissing** (1 risico als prioritair geïdentificeerd).

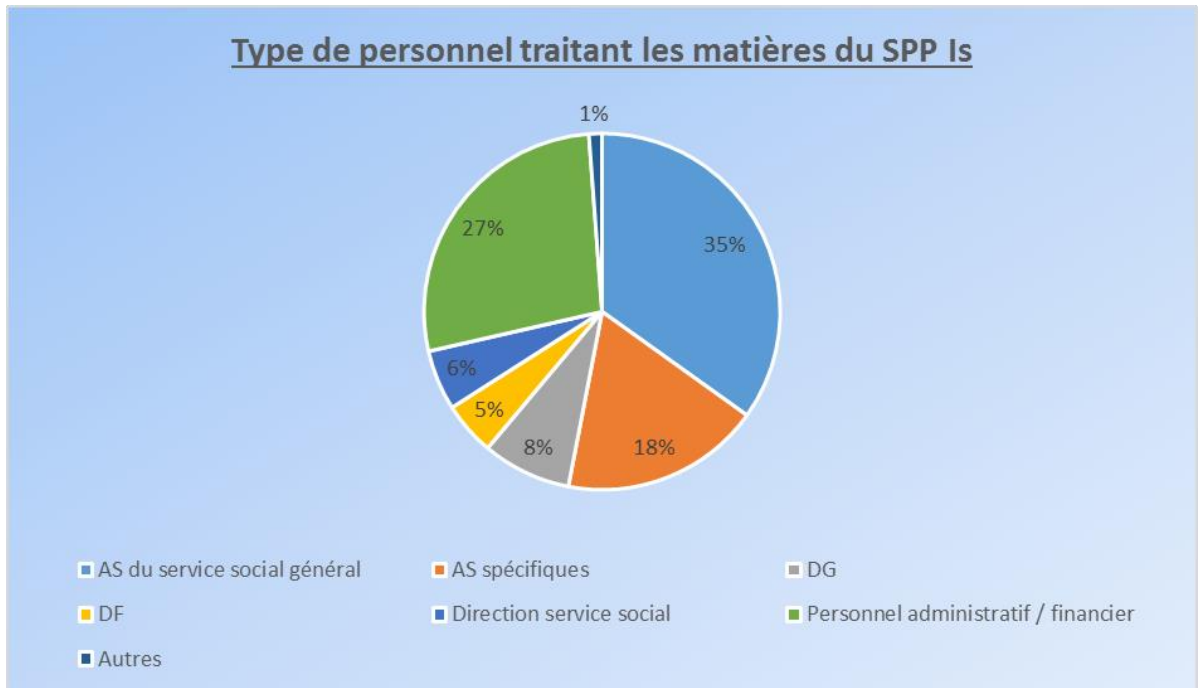

Tewerkstelling van het personeel:

In het kader van de analyse van de verschillende stakeholders waarop de materies van de POD MI betrekking hebben, wordt de OCMW's gevraagd om de tewerkstelling van personeel dat deze geanalyseerde materies behandelt uitvoerig te beschrijven: algemene directie, financiële directie, sociale directie, algemeen maatschappelijk personeel, specifiek maatschappelijk personeel, administratief en/of financieel personeel en anderen.

De tewerkstelling van het personeel in de 51 OCMW's die in 2018 werden geanalyseerd, is als volgt verdeeld:

Deze OCMW's tellen **gemiddeld 0,9 VTE** Directie-generaal en **0,5 VTE** Financiële directie.

Het aandeel van het **sociaal personeel** (MW van de algemene sociale dienst + specifieke MW) over het volledige OCMW-personeel dat de materies behandelt, schommelt **tussen 33,33 % en 72 %**: 22 OCMW's hebben tussen 33 en 50 % sociaal personeel, 7 OCMW's hebben er tussen 51 en 60 %, 7 OCMW's tussen 61 en 71 % en 1 OCMW telt 72 %.

37 OCMW's op 51 hebben onder hun sociaal personeel "specifieke" maatschappelijk werkers, namelijk diegenen die één of meer bijzondere materies behandelen. 14 OCMW's hebben enkel zogenaamde "algemene" maatschappelijk werkers die alle materies van de POD MI behandelen.

26 OCMW's op 51 hebben een verantwoordelijke aangeduid van de sociale dienst.

Het aandeel van het **administratief en financieel personeel** (algemene en financiële directie inbegrepen) bij het volledige OCMW-personeel dat de materies behandelt, schommelt **tussen 0% en 46 %**: 3 OCMW's hebben geen administratief en financieel personeel, 12 OCMW's hebben er minder dan 20 %, 34 OCMW's hebben tussen 20 en 40 %, 2 OCMW's hebben er meer dan 40 %.

De resultaten van de analyses tonen aan dat in de meeste OCMW's de maatschappelijk werkers talrijke administratieve taken uitvoeren; om ervoor te zorgen dat zij over de nodige tijd beschikken om hun missie van sociale begeleiding van de cliënten uit te voeren, wordt regelmatig aanbevolen om de interne procedure aan te passen inzake de verdeling van het werk tussen de verschillende medewerkers van het centrum.

4. KNIPPERLICHTEN

Binnen de 6 maanden na verzending werden gemiddeld 52 % van de verzonden knipperlichten door de OCMW's correct rechtgezet. Deze knipperlichten verdwijnen automatisch uit onze toepassing en worden niet in de controlecyclus opgenomen. In 2018 vertegenwoordigen deze rechtzettingen een totaal van 3.474.880 EUR ingehouden toelagen.

De openstaande knipperlichten van de jaren 2015-2016 werden in de controlecyclus 2018 opgenomen. Voor de OCMW's waarvoor er een boekhoudkundige controle plaats vond, werden de openstaande knipperlichten voor deze periode gecontroleerd en afgesloten. In 2018 werden voor 271 OCMW's de openstaande knipperlichten gecontroleerd en afgesloten.

De knipperlichten waarbij er tijdens de controle vastgesteld werd dat er in de dossiers voldoende bewijsstukken aanwezig waren om deze te annuleren, werden door de inspecteur opgeheven. Voor de openstaande knipperlichten zonder opvolging, werden de ontvangen toelagen ingehouden.

De dossiers waarbij er een beslissing tot terugvordering genomen werd en waarbij de vordering op moment van controle openstaat, werden na controle tevens afgesloten. Bij deze dossiers werd er niet overgegaan tot een terugvordering. In onze toepassing blijven deze onder een specifieke code zichtbaar zolang de terugvordering niet volledig werd doorgegeven. Bij 40% van de openstaande knipperlichten vastgesteld dat dit dossiers zijn waarbij de vordering op moment van de controle niet of gedeeltelijk werd ontvangen. In een aantal dossiers werd er vastgesteld dat de nodige formulieren niet werden overgemaakt.

Voor 532 knipperlichten werd naar aanleiding van een controle voor 336.814 EUR aan toelagen ingehouden. Een belangrijk deel van de overgemaakte knipperlichten wordt gegenereerd omwille van een foutieve invulling van de formulieren. Hierbij stellen de inspecteurs vast dat er soms bij de OCMW's onvoldoende kennis/aandacht aanwezig is om deze formulieren correct in te vullen.

Enkele cijfergegevens:

Overzicht verzonden knipperlichten/rechtzetting door OCMW

Periode	2018
Verzonden knipperlichten	18.982
Rechtgezet OCMW	10.016
Openstaande knipperlichten	8.966

Totaalbedrag van de rechtzettingen

Periode	2018
Totaalbedrag van de rechtzettingen door de OCMW's in toelagen	3.474.880€
Totaalbedrag van de rechtzettingen na controle	336.814 €
Totaal	3.811.694€

Het nieuwe project

Een nadeel van de huidige werkwijze bestaat erin dat deze manier van werken een bijkomende administratieve last betekent voor zowel de OCMW's als de inspectiedienst.

Op het moment van de ontvangst van het knipperlicht dienen de OCMW'S dit te onderzoeken en eventuele maatregelen te nemen. Na 6 maanden dienen zij opnieuw het dossier te onderzoeken om via een code feedback te geven. Al deze stappen gebeuren buiten de toepassing via e-mail, buiten de toepassing.

Daarna, de ontvangen feedback dient manueel door de inspectiedienst via een code in Nova Prima ingegeven te worden.

De nieuwe toepassing laat toe om op moment van ontvangst rechtstreeks via een code feedback geven. Voornamelijk wanneer het knipperlicht gegenereerd wordt, zal het OCMW veel sneller op de hoogte gebracht worden van deze fout zodat deze fouten in de toekomst vermeden kunnen worden.

5. KWALITATIEVE ANALYSE VAN DE INSPECTIES

Inleiding:

Het opstellen van het gedeelte "SCORE OCMW" heeft tot doel de kwalitatieve analyse van de OCMW's voor alle materies die door de Dienst Inspectie van de POD MI worden gecontroleerd.

Voor de analyse van het boekjaar 2018 gaat het om 9 materies, in plaats van 7 de vorige jaren, met de toevoeging van de controle van het gedeelte "alarmen-knipperlichten" en van de controle van het gedeelte "GPMI".

Via deze analyse brengt de dienst inspectie de sterke en de zwakke punten van de OCMW's aan het licht.

Met de behaalde resultaten kan de dienst inspectie de centra die een ontoereikende score hebben behaald objectief interpellieren, meer bepaald tijdens de analyse van de processen die wordt uitgevoerd bij de OCMW's (zie punt 1.9 hierboven).

De gegevens over de laatste 3 gecontroleerde boekjaren, namelijk 2016, 2017 en 2018 worden in dit verslag opgenomen.

Om het lezen van de analyses die volgen te vergemakkelijken, verzoeken wij jullie om de gids "SCORE" door te nemen, die beschikbaar is op de website van de POD MI, in de documenten inspectie.

5.1. Analyse "SCORE" voor het boekjaar 2018:

Analyse van de scores toegekend tijdens het jaar 2018 door de inspecteurs voor hun respectieve OCMW's:

- Aantal "zwakke" OCMW's met een gemiddelde van minder dan 1 (op een maximum van 2): 2/589, ofwel 0,34 %.
- Aantal "gemiddelde" OCMW's met een gemiddelde van tussen 1 en 1,5 (op een maximum van 2): 54/589, ofwel 9,18 %.
- Aantal "goede" OCMW's met een gemiddelde van meer dan 1,5 (op een maximum van 2): 389/589, ofwel 66,04 %.
- Aantal OCMW's dat in 2017 niet werd bezocht: 144/589, ofwel 24,44 %.

5.2. Analyse van de 4 criteria van de SCORE via hun respectieve gemiddelden:

Criteria/ Gemiddelde	Criterium 1 Beschikbaarheid	Criterium 2 Eigenschap	Criterium 3 Naleving richtlijnen	Criterium 4 Naleving wetgeving
Globaal gemiddelde	445 OCMW's op 589	445 OCMW's op 589	445 OCMW's op 589	445 OCMW's op 589
	1,97	1,89	1,80	1,58
"zwakke" OCMW's	0 OCMW's op 445	2 OCMW's op 445	5 OCMW's op 445	11 OCMW's op 445
	/	0,33	0,43	0,52
"gemiddelde" OCMW's	13 OCMW's op 445	54 OCMW's op 445	87 OCMW's op 445	192 OCMW's op 445
	1,32	1,30	1,28	1,25
"goede" OCMW's	432 OCMW's op 445	389 OCMW's op 445	353 OCMW's op 445	242 OCMW's op 445
	1,99	1,98	1,94	1,89

5.3. Besluiten:

Wat de analyse van de scores voor het jaar 2018 betreft:

- Het aantal OCMW's met een SCORE "laag" handhaaft zich, aangezien het, zoals in 2017, gaat over 2 op 589 voor het jaar 2018.
- Het aantal OCMW's met een SCORE "goed" is aanzienlijk gestegen, aangezien het van 53 op 589 in 2017 gaat naar 54 op 589 voor het jaar 2018.
- Het aantal OCMW's met een SCORE "goed" is opnieuw gedaald, aangezien het gaat van 402 op 589 in 2017 naar 389 op 589 voor het jaar 2018.

Wat de analyse van de criteria voor het jaar 2018 betreft:

De gemiddelden van de 4 criteria zijn opnieuw relatief stabiel in vergelijking met 2017:

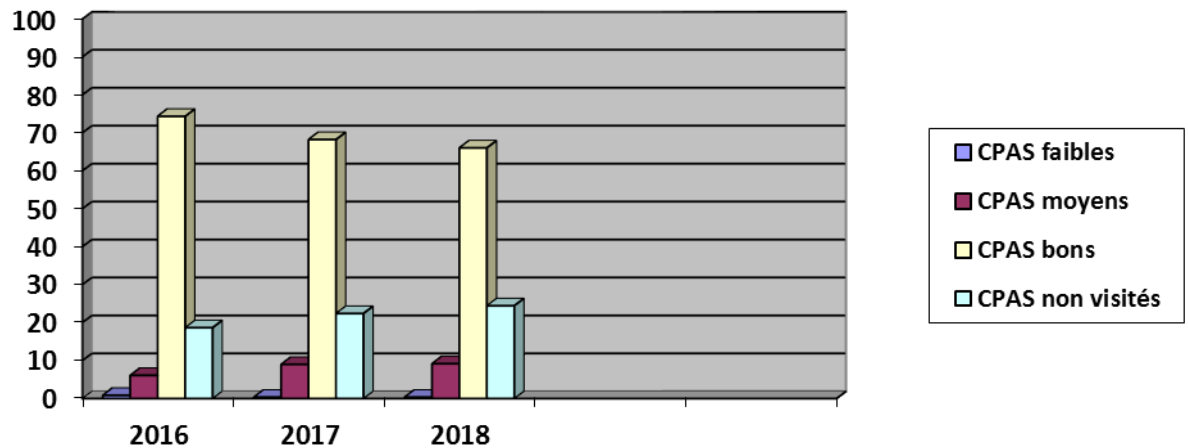
- Criterium 1 (beschikbaarheid) gaat van 1,99 naar gemiddeld 1,97;
- criterium 2 (kwaliteit) dat gaat van 1,92 naar gemiddeld 1,89;
- criterium 3 (naleving van de richtlijnen) gaat van 1,79 naar gemiddeld 1,80;
- criterium 4 (naleving van de wetgeving) dat gaat van 1,59 naar gemiddeld 1,58;

Criterium 4 vertoont nog steeds het laagste algemene gemiddelde, wat het belang bevestigt van een grote waakzaamheid in het kader van de inspecties.

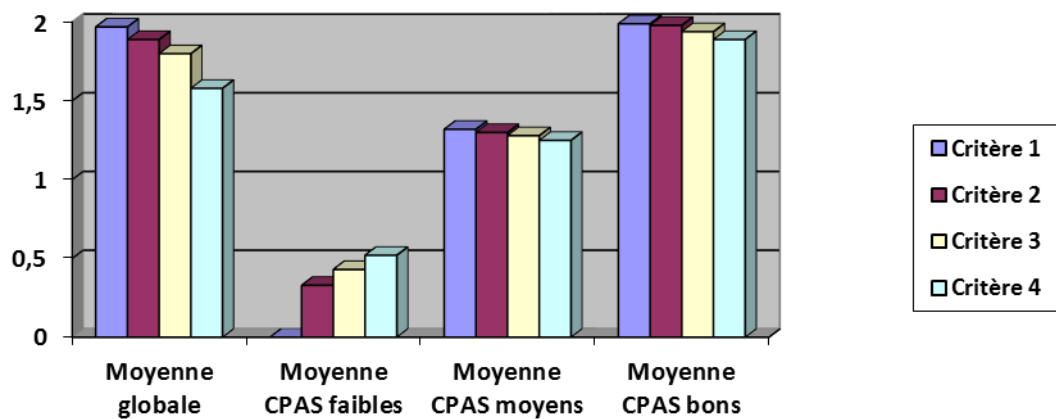

Grafieken:

Grafiek evolutie van het % OCMW's per categorie:

Gemiddelde grafiek van de criteria per categorie:

Legende:

- Criterion 1: Beschikbaarheid van het OCMW-personeel tijdens de inspectie voor bijkomende informatie;
- Criterion 2: Kwaliteit van de tijdens de inspectie bezorgde bewijsstukken;
- Criterion 3: Naleving van de instructies die werden ontvangen;
- Criterion 4: Naleving van de wetgeving in de gecontroleerde materie.

5.4. Globale analyse “SCORE” voor de 3 boekjaren 2016-2017-2018:

Omwille van de samenhang had de analyse over de laatste drie boekjaren betrekking op de 7 materies die reeds werden geanalyseerd in 2016 en 2017; de 2 nieuwe materies die in aanmerking werden genomen in 2018 maken geen deel uit van deze analyse over 3 boekjaren.

Analyse van het gemiddelde van de scores toegekend voor het geheel van de 3 boekjaren 2016-2017-2018

- Aantal "zwakke" OCMW's met een gemiddelde van minder dan 1 (op een maximum van 2): 2/589, ofwel 0,34 %.
- Aantal "gemiddelde" OCMW's met een gemiddelde van tussen 1 en 1,5 (op een maximum van 2): 37/589, ofwel 6,28 %.
- Aantal "goede" OCMW's met een gemiddelde van meer dan 1,5 (op een maximum van 2): 544/589, ofwel 92,36 %.
- Aantal OCMW's dat niet werd bezocht gedurende deze 3 boekjaren 2015-2016-2017: 6/589, ofwel 1,02 %.

5.5. Analyse van de 4 criteria van de SCORE door hun respectievelijke gemiddelden voor het geheel van de 3 boekjaren 2016-2017-2018

Criteria/ Gemiddelde	Criterium 1 Beschikbaarheid	Criterium 2 Eigenschap	Criterium 3 Naleving richtlijnen	Criterium 4 Naleving wetgeving
Globaal gemiddelde	583 OCMW's op 589	583 OCMW's op 589	583 OCMW's op 589	583 OCMW's op 589
	1,97 op 2	1,90 op 2	1,79 op 2	1,59 op 2
Gemiddelde "zwakke" OCMW's	0 OCMW's op 583	1 OCMW's op 583	5 OCMW's op 583	12 OCMW's op 583
	/	0,67 op 2	0,72 op 2	0,77 op 2
Gemiddelde "gemiddelde" OCMW's	5 OCMW's op 583	38 OCMW's op 583	96 OCMW's op 583	213 OCMW's op 583
	1,23 op 2	1,37 op 2	1,35 op 2	1,29 op 2
Gemiddelde "goede" OCMW's	578 OCMW's op 583	544 OCMW's op 583	482 OCMW's op 583	358 OCMW's op 583
	1,98 op 2	1,94 op 2	1,89 op 2	1,80 op 2

5.6. Driejaarlijkse besluiten:

Wat de analyse van de scores betreft over de 3 boekjaren 2016-2017-2018:

- Het aantal OCMW's met een SCORE "laag" gaat, op het einde van de analyse van 3 jaar, van 0/589 (voor de jaren 2015-2016-2017) naar 2/589, ofwel een resultaat dat zeer laag blijft;
- Het aantal OCMW's met een SCORE "gemiddeld" gaat, op het einde van de analyse van 3 jaar, van 40/589 (voor de jaren 2015-2016-2017) naar 37/589, ofwel een resultaat dat licht daalt;

- Het aantal OCMW's met een SCORE "hoog" gaat, op het einde van de analyse van 3 jaar, van 547/589 (voor de jaren 2015-2016-2017) naar 544/589, ofwel nog steeds een uitstekend resultaat, ondanks een lichte daling;

Wat de analyse betreft van de criteria over de 3 boekjaren 2016-2017-2018:

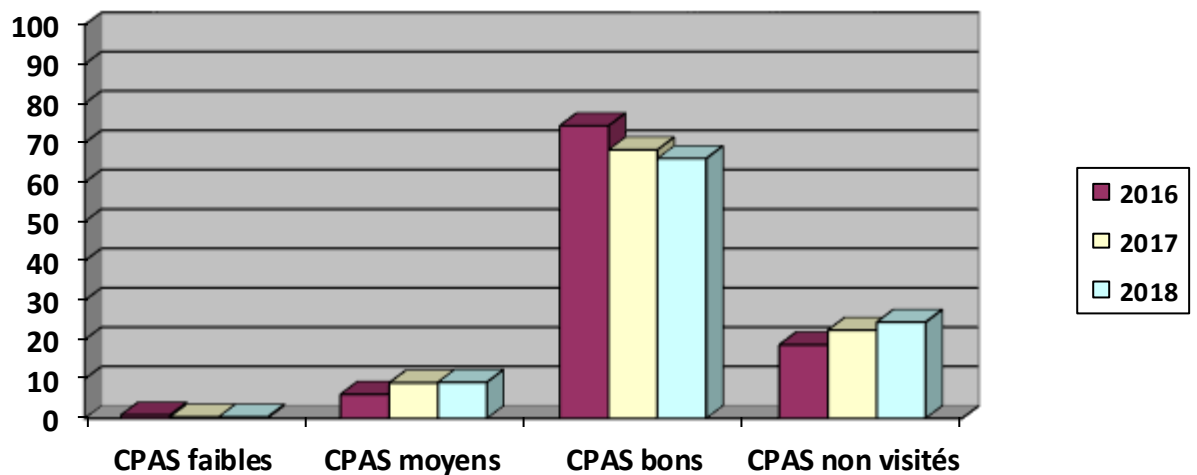
De gemiddelden van de 4 criteria zijn zeer stabiel:

- Criterium 1 (beschikbaarheid) gaat van 1,98 naar gemiddeld 1,97;
- criterium 2 (kwaliteit) blijft op gemiddeld 1,90;
- criterium 3 (naleving van de richtlijnen) blijft op gemiddeld 1,79;
- criterium 4 (naleving van de wetgeving) gaat van 1,60 naar gemiddeld 1,59.

Criterium 4 blijft het laagste gemiddelde behouden, een vaststelling die elk jaar gedaan wordt sinds de invoering van deze analyse van "Score OCMW's" en die opnieuw onze aandacht moet krijgen en ons moet aanzetten tot nog meer waakzaamheid tijdens onze volgende inspecties.

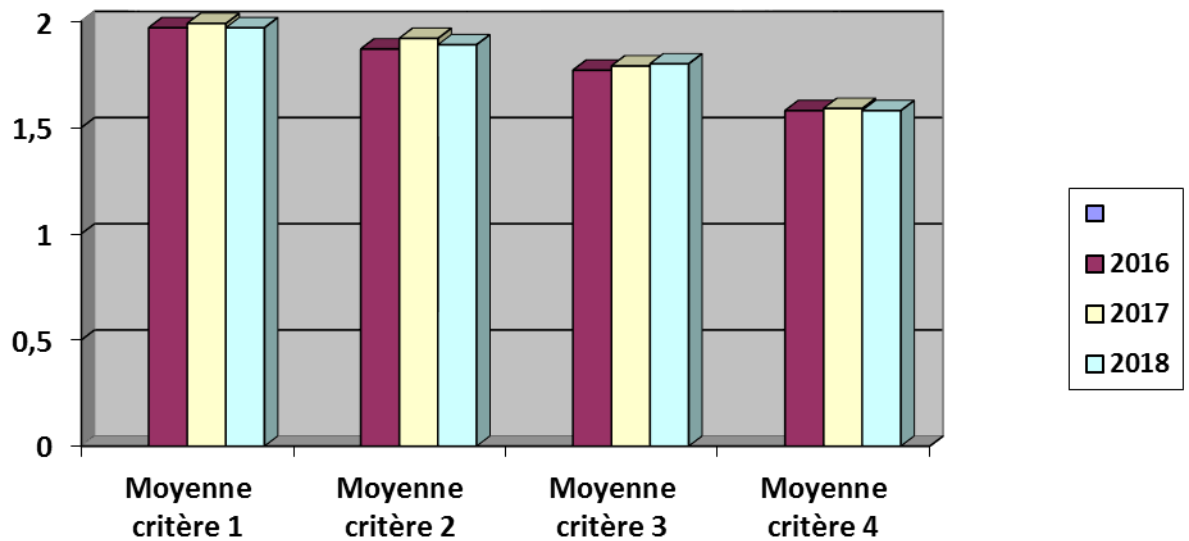
Grafieken:

Percentage van de OCMW's per categorie over het geheel van de boekjaren 2016-2017-2018:

Gemiddelde van de criteria voor alle boekjaren 2016-2017-2018:

Legende:

Criterium 1: Beschikbaarheid van het OCMW-personeel tegenover de inspecteur;

Criterium 2: Kwaliteit van de tijdens de inspectie bezorgde bewijsstukken;

Criterium 3: Naleving van de instructies die werden ontvangen van de ene inspecteur tot de andere;

Criterium 4: Naleving van de wetgeving in de gecontroleerde materie.

6. ANDERE ACTIVITEITEN VAN DE DIENST

Samenhang van de dienst - teambuildingactiviteit

De teambuilding heeft meerdere definities en kan verschillende doelen hebben. Het gemeenschappelijke element is echter het concept "samenwerking".

Een teambuilding kan om meerdere redenen worden georganiseerd: de samenwerking verbeteren, sociale banden creëren, het wederzijdse vertrouwen versterken of de efficiëntie van een dienst optimaliseren. In vele gevallen wordt de teambuilding gebruikt voor verschillende doelstellingen.

De vorm die de activiteiten kunnen aannemen, wisselt eveneens in functie van de doelstelling van de teambuilding. Een avonturenparcours zal, bijvoorbeeld, het wederzijds vertrouwen bevorderen (de meest stoutmoedigen zullen de bangeriken meeslepen), terwijl spoorzoeken de teamgeest zal versterken (je ontdekt facetten van collega's die niet tot uiting komen tijdens de uitoefening van de functie).

Bij de dienst inspectie organiseert ieder jaar een andere medewerker deze dag. De activiteit vindt afwisselend in Vlaanderen of in Wallonië plaats, waardoor je de regio van iedereen kan ontdekken. Aangezien de dienst Inspectie slechts 3 collectieve werkdagen per maand heeft in Brussel heeft de teambuilding een grote meerwaarde. De belangrijkste doelstelling is het versterken van de sociale banden. Elkaar leren kennen in een andere omgeving, verschillende onderwerpen uitwisselen tijdens een activiteit of een wandeling zonder dat het noodzakelijk gaat over de wetgeving of over de werkomstandigheden zorgt er echt voor dat het team samenhangt.

In 2018 heeft Michèle, het diensthoofd, de teambuilding georganiseerd. Hij heeft gekozen voor Luik, de vurige stede, als plaats voor de teambuilding. Een zonnige dag, eind juni, heeft het volledige team 's morgens verzameld in het prestigieuze station van Luik-Guillemins. Daar wachtte een perfect tweetalige gids de groep op.

Na het geleide bezoek van dit volledig nieuwe station, een werk van de architect Calatrava, is de groep te voet naar de Maas gegaan en is, nadat hij de nieuwe toren van de FOD Financiën, "Tour Paradis genaamd, heeft bekeken, de 'Passerelle La Belle Liégeoise' overgestoken naar het 'Parc de la Boverie', toneel van twee wereldtentoonstellingen.

De volgende etappe gebeurde via het water om het historische centrum van de stad te bereiken.

Een nieuwe wandeling, waarbij de groep het 'Théâtre de Liège', de kathedraal en haar markt en enkele bekende winkelstraten kon ontdekken, had als eindbestemming het bezoek aan de 'Cité Miroir', een indrukwekkend, polyvalent, cultureel complex, dat de omgevormde vroegere baden en thermen van 'la Sauvenière' uitmaakt.

Deze goed gevulde voormiddag had tot gevolg dat we krachten moesten opdoen, het team heeft dus geluncht op het terras van een restaurant op één van de oudste pleinen van de stad, 'la Place du Marché', tegenover 'le Perron' en het stadhuis.

In de namiddag heeft het team haar ontdekkingstocht van het historische hart van Luik verdergezet en kwam het langs het 'Palais des Princes Evêques', de hellingen van de Citadelle, de trappen van de 'montagne de Bueren' (zonder ze te beklimmen 😊), de kleine steegjes van de wijk buiten het kasteel, ...

Na deze goedgevulde dag van culturele bezoeken en een laatste glas op een zonnig terras is het team naar het station van Liège Saint-Lambert gegaan om de trein te nemen naar de 4 hoeken van het land.

7. ALGEMENE BESLUITEN

Tijdens het jaar 2018 werden 1.575 controles uitgevoerd.

Hiervan werden verslagen verstuurd naar de autoriteit van de betrokken OCMW's, verslagen die de vaststellingen weergaven die gedaan zijn tijdens de inspecties en talrijke aanbevelingen.

Dit cijfer van 1.575 controles betekent een lichte daling van 2,9 % tegenover 2017, een jaar waarin 1.622 controles werden uitgevoerd. Ondanks deze lichte schommeling blijft de dienst binnen haar jaarlijkse gemiddelde.

Naast de controles heeft de dienst inspectie 51 procesanalyses uitgevoerd.

Via de controles konden eveneens onterecht geïnde subsidies teruggevorderd worden voor een totaalbedrag van

Vergelijkende tabel 2014-2018

INSPECTIES	Terugvordering 2014	Terugvordering 2015	Terugvordering 2016	Terugvordering 2017	Terugvordering 2018
Medische kosten	1.775.151,37 €	2.568.400,24 €	1.624.084,50 €	1.319.807,52 €	793.966,12€
Boekhoudkundige inspectie wet van 02/04/1965	1.790.348,19€	2.608.671,88€	2.047.467,93€	1.030.242,52 €	977.093,77€
Boekhoudkundige inspectie wet RMI	6.760.723,16€	6.767.774,69€	6.057.187,80€	5.694.272,58 €	4.884.052,81€
Juridische inspectie wet RMI	296.857,81€	308.268,84€	288.584,57€	502.956,88 €	513.682,59€
Stookoliefonds	34.128,37€	11.652,29€	3.239,32€	5.079,24 €	9.093,04€
Fonds participatie en sociale activering	74.695,13€	49.555,05€	52.340,05€	53.571,78 €	36.124,97€
Europees Sociaal Fonds	2.743,33€	0,00€	10.753,64€	/	/
Gas- en elektriciteitsfonds	331.760,21€	147.912,38€	205.401,39€	95.576,40 €	250.312,31€
Knipperlichten				4.377.294€	3.811.694€
TOTAAL	11.066.407,57€	12.462.235,37 €	10.289.059,20€	13.078.800,90 €	11.276.019,61€

Hoewel de terugvordering 2018 verschilt van de ene subsidie / het ene fonds tot het andere, blijft zij constant. De duidelijke daling in medische kosten wordt verklaard door het gebruik van de toepassing MediPrima; anderzijds, wat de boekhouding betreft, rechtvaardigt de regularisatie van de coderingen voor het ontvangen van subsidies gedurende het jaar door het OCMW, naar aanleiding van de knipperlichten die door de administratie worden bezorgd en beheerd worden door de inspectiedienst de daling.

In vergelijking met de totale jaarlijkse subsidie waarop de controles betrekking hebben, blijft de terugvordering laag, aangezien zij minder dan 1 % bedraagt:

2014: algemeen bedrag waarop de controles betrekking hadden: 1.986.307.501,42€
Teruggevorderd bedrag: 11.066.407,57€
Terugvorderingspercentage: **0,56%**

2015: algemeen bedrag waarop de controles betrekking hadden: 1.740.184.087,86€
Teruggevorderd bedrag: 12.462.235,37 €
Terugvorderingspercentage: **0,72%**

2016: algemeen bedrag waarop de controles betrekking hadden: 1.962.272.080,37€
Teruggevorderd bedrag: 10.289.059,20€
Terugvorderingspercentage: **0,52%**

2017: algemeen bedrag waarop de controles betrekking hadden: 2.153.054.245,06 €
Teruggevorderd bedrag: 8.701.506,92 € + 4.377.294 € (knipperlichten) = 13.078.800,90 €
Terugvorderingspercentage: **0,61 %**

2018: algemeen bedrag waarop de controles betrekking hadden: 2.005.444.236,30€
Teruggevorderd bedrag: 11.276.019,61€
Terugvorderingspercentage: **0,56 %**

We stellen vast dat het terugvorderingspercentage jaar na jaar zeer laag en constant blijft; dit betekent dat het gebruik, het beheer en de verwerking van de federale subsidies door de OCMW's over het algemeen op een zeer correcte manier verloopt.

Trouwens, sinds de inspectiedienst een structurele debriefing heeft georganiseerd met de medewerkers van het OCMW, op het einde van de inspectie, heeft hij vastgesteld dat deze medewerkers vragen naar informatie of opleidingen op verschillende niveaus: wetgeving, boekhouding, organisatie.

Het grote aantal fondsen toegekend aan de OCMW's met, voor elk ervan, specifieke toekenningsvoorwaarden, de administratieve last die hieruit voortvloeit, de nood aan transparantie tegenover het doelpubliek zijn echter elementen die het werk van de OCMW's bijzonder complex maken.

De OCMW's, meer bepaald de grote centra, worden ook geconfronteerd met een belangrijke turnover van personeel en met regelmatige wettelijke aanpassingen die moeten worden doorgevoerd: denken wij, bijvoorbeeld, aan de hervorming van het GPMI in het recht op maatschappelijke integratie of de nieuwe bepalingen in verband met het fonds voor participatie en sociale activering.

Daarom stelt de inspectiedienst nieuwe pistes voor die deze moeilijkheden zouden moeten doen dalen:

- Het aanmaken van bepaalde gestandaardiseerde en geïnformatiseerde documenten (lay-outs) die als werkbasis kunnen dienen voor de OCMW'.
- Een harmonisering van de toekenningsvoorwaarden van de verschillende hulp die de Staat subsidieert
- Een vereenvoudiging van de wettelijke voorwaarden in verband met sommige van deze wetgevingen en een versoepeling van de wettelijke procedures, met respect voor het recht en de gelijke behandeling van de gebruikers.

De dienst inspectie voegt de volgende piste toe aan deze nieuwe pistes die reeds werden voorgesteld in het jaarverslag 2017:

- Het oprichten van een academie voor permanente vorming/opleiding in verband met de materies die door de POD MI worden beheerd, bestemd voor de OCMW-medewerkers.